

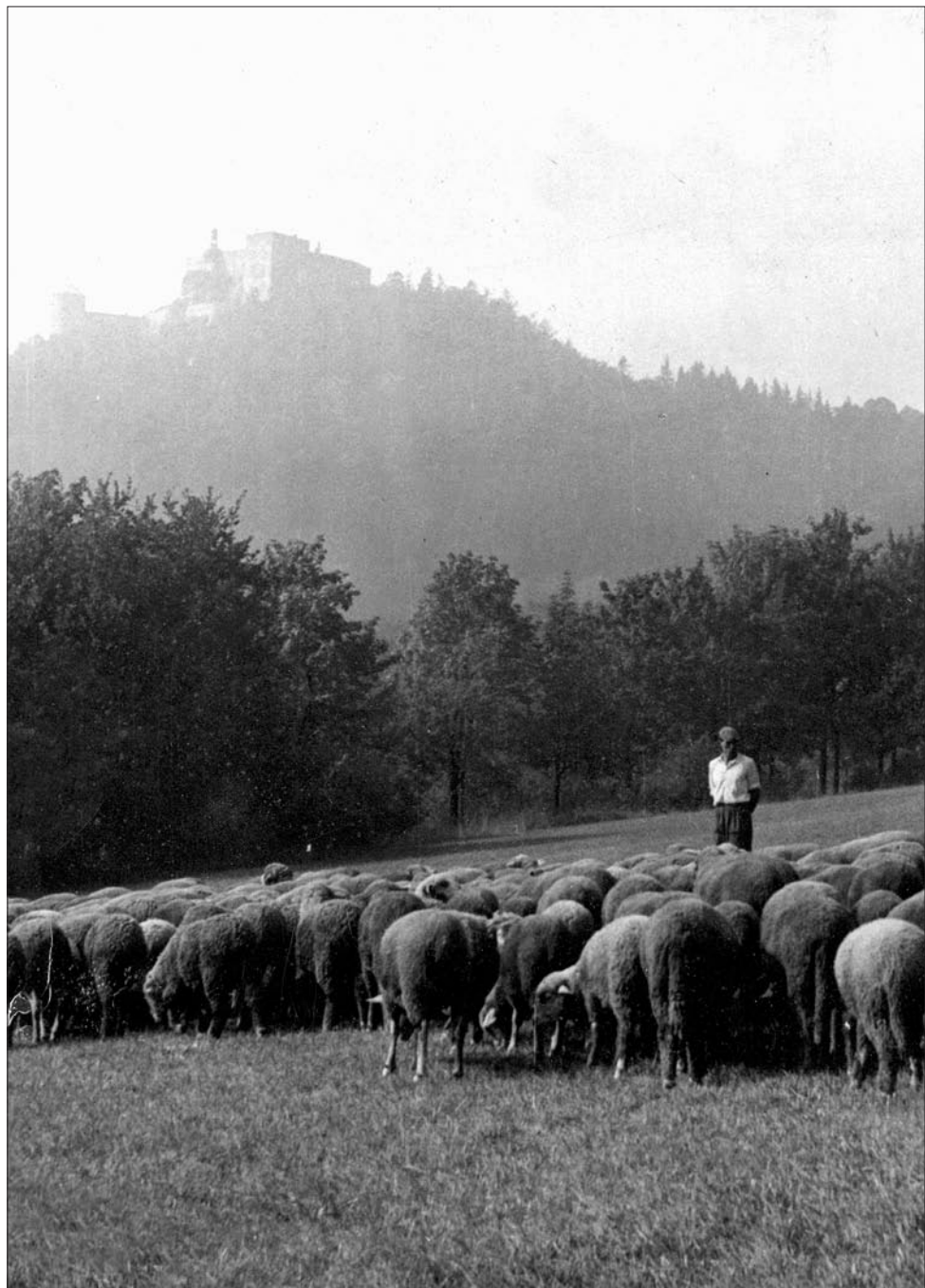

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 7-8 • ROČNÍK XIV.

ČERVENEC-SRPEN 2008

Je to už poměrně dávno, co z luk kolem Buchlova zmizely ovce vedené ovčákem, panem Zdeňkem Strýčkem. S nimi odešlo i kus poetiky našeho kraje a louka, na které je vidíte, leží zdevastovaná ladem.
(Foto z archivu rodiny Strýčkovy)

Informace městyse Buchlovice

Rada městyse Buchlovice č. 29/2008 dne 21. 5. 2008

Rada projednala zbývající část žádostí organizací, spolků a dalších aktivit o dary z fondu kultury městyse Buchlovice a rozhodla následovně (první tři zájemci byli saturováni v rámci rozpočtu městyse na rok 2008:

Spolek, organizace	Žádost	Dar v Kč
Farnost		200.000
TJ Sokol		70.000
Folklorní studio Buchlovice		30.000
Junák		15.000
Český svaz ochránců přírody		5.000
Petanque		15.000
Divadelníci		5.000
DH Buchlovjané		10.000
Svaz bojovníků za svobodu		10.000
Spolek podporovatelů historie Buchlovic		5.000
SDH Buchlovice		10.000
Děcka z Buchlovic		5.000
Sdružení rodičů		5.000
Buchlovjánek		5.000
HB Collegium		5.000
Folklorní agentura Buchlov		10.000
Josef Durník, cit veršů...	bude řešeno až po vydání básnické sbírky	
Středisko Cesta - Diakonie ČCE, Uh. Hradiště	26/08, bod č. 3	5.000
Český svaz včelařů, MO Buchlovice	26/08, bod č. 4	5.000
Diakonie Broumov	27/08, bod č. 13	1.500
KKS Uh. Hradiště – Slavnosti bratrstva Čechů a Slováků – Javořina 2008	28/08, bod č. 8	500
Asociace RaP ZPD v ČR, Klub Radost, PS 145, Prostějov	29/08, bod č. 3	-

Oznámení o uzavření Mateřské školy Buchlovice ve dnech 21. 7.–17. 8. 2008, Bc. Jitka Němečková, ředitelka, ze dne 17. 4. 2008

Rada vzala na vědomí, že během prázdnin bude uzavřena Mateřská škola Buchlovice v době od 21. 7. do 17. 8. 2008 včetně a že v této době proběhne plánovaná rekonstrukce sociálních zařízení.

Vyúčtování akce Základní školy Buchlovce – Projekt Indie, datum konání 7. – 11. 4. 2008

Rada vzala na vědomí využití finančních prostředků získaných při akci ZŠ Buchlovce „Adopce na dálku“ ve dnech 7. 4. – 11. 4. 2008.

Ukončení nájmu před termínem po dohodě obou stran – Dodatek č. 1/2007 ke smlouvě č. 3/2002 ze dne 18. 7. 2002 a následujících dodatků o nájmu nebytových prostor podle zákona č. 116/1990 Sb., mezi městysem Buchlovce a DHJ – KOVO, spol. s r.o., Buchlovce, předávací protokol ze dne 29. 4. 2008

Rada konstatovala, že smlouva na pronájem prostor viz Dodatek č. 1/2007 ke smlouvě č. 3/2002 ze dne 18. 7. 2002 a následujících dodatků o nájmu nebytových prostor podle zákona č. 116/1990 Sb., mezi městysem Buchlovce a DHJ – KOVO, spol. s r.o., Buchlovce, byla ukončena na základě dohody obou stran. Rada rozhodla, že další pronájem tohoto prostoru se nebude realizovat a že prostor bude užíván jako záložní pro potřeby městyse.

Vyhodnocení ankety na téma „Odpady“ a způsoby řešení příspěvků z ankety

Náměty vzešlé z ankety „Odpovědně s odpady“ budou zpracovány a spolu s odpověďmi budou otištěny v BZ 7-8 – zodpovídá místostarosta Bořek Žižlavský.

a) Návrh na pořízení změny územního plánu, Antonie Zelinková, Buchlovce, vytvoření plochy k bydlení na parcele č. 2898/28 a plochy rekreace na p.č. 2909/1 a 2010/1 vše v k.ú. Buchlovce, ze dne 14. 4. 2008

b) Návrh na pořízení změny územního plánu, Radka Kropáčová, Buchlovce, vytvoření plochy rekreace na p.č. 2898/5, 2898/7 a 2898/3, vše v k.ú. Buchlovce, ze dne 14. 4. 2008

V obou případech rada nedoporučuje pořízení změn územního plánu městyse Buchlovce.

Nabídka prodeje pozemků na Smraďavce městyši Buchlovce od firmy DIAMO, s.p. závod JLD, Hodonín - parcely č. 2408/3 o výměře 173 m², 2422/7 o výměře 30 m² a 2423/5 o výměře 5 m², vše v k.ú. Buchlovce, ze dne 20. 5. 2008

Rada doporučuje Zastupitelstvu městyse Buchlovce koupí pozemků (v části Smraďavka) parcely č. 2408/3 o výměře 173 m², 2422/7 o výměře 30 m² a 2423/5 o výměře 5 m², vše v k.ú. Buchlovce, od firmy DIAMO, s.p. závod JLD, Hodonín, za cenu dle znaleckého posudku.

Investiční akce – informace

Místostarosta Bořek Žižlavský informoval ostatní členy rady a probíhajících investičních akcích: oprava chodníku naproti vstupu do zámku, do konce měsíce května by oprava měla být hotova i přes potíže, které se při rekonstrukci vyskytly; akce odvodnění domu čp. 500 na ulici Komenského je už v podstatě hotová, zbývá dokončit závěrečné práce, je prováděna Službami městyse Buchlovce, konstatována spokojenost s prací provozovny. Rada vzala informace na vědomí.

Oslavy 140. výročí položení základních kamenů ke stavbě Národního divadla v Praze – účast delegace z Buchlovic

Starosta ing. Jiří Černý informoval ostatní členy rady o oslavách 140. výročí položení základních kamenů ke stavbě Národního divadla v Praze a o účasti vedení městyse a Mužského pěveckého sboru Folklorního studia Buchlovce. Účast všech byla hodnocena velmi pozitivně, neboť se jednalo o akci mimořádného významu. Delegace z Buchlovic přivezla jako jediná do ND kámen s nápisem Buchlov 2008, zpracováno kameníkem panem Bilíkem z Boršic. Bylo rozhodnuto, že účast na této akci bude zpracována a včetně dokumentace instalována na panelu v Muzeu Podhradí Buchlovce.

Rada městyse Buchlovice č. 30/2008 dne 11. 6. 2008

Kontrola úkolů

Rada byla informována o anonymní stížnosti – podepsáno „obyvatelé Masarykovy a Kostelní ulice“ na hluk a zplodiny, které obtěžují v těchto ulicích, přičemž jde o produkty firmy DHJ KOVO. Přestože není komu odpovídat, informoval starosta o tom, že vedl rozhovory s jednatelem zmíněné firmy, panem Jiřím Dvořáčkem, a ten přislíbil nápravu v mezích možností.

Žádost o možnost provedení malé odstavné plochy pro osobní vozidlo na pozemku městyse Buchlovice p.č. 2488 v k.ú. Buchlovice (Smraďavka) v blízkosti rekreační chaty ev. č. 78, žadatelka paní Věra Marková, Tupesy, ze dne 26. 5. 2008

Rada rozhodla o možnosti provedení malé odstavné plochy na části pozemku parcela č. 2488 v k. ú. Buchlovice, tak jak zněl požadavek žadatelky. Půjde pravděpodobně o ztužení podkladu zatravnovacími panely tak, aby změna, které bude provedena, nebyla nevratná.

Žádost o položení chráničky pro optický kabel při výstavbě cyklostezek, provozovatelé bezdrátového internetu Slovácko Free Net, Karel Šebela, Sitkom spol. s.r.o., Zlechov, ze dne 23. 5. 2008

Rada se vyjádřila v tom smyslu, že nelze vydávat generální vyjádření a souhlasy ve fázi záměrů a že bude řešit případ od případu zvlášť. V současné době nejsou známy žádné konkrétní stavby cyklostezek.

NPÚ Praha, ÚOP Kroměříž, Správa státního hradu Buchlov – žádost o stanovisko k projektové dokumentaci k územnímu řízení – akce „Vodovod ku hradu Buchlovu“, ing. Rostislav Jošek, ze dne 26. 5. 2008

Rada je si vědoma současného stavu věci i potřebnosti zdroje vody k národní kulturní památce – hradu Buchlovu. Vzhledem k tomu, že jeden z vrtů a velká část vedení (trasy) vodovodu leží na pozemcích městyse Buchlovice, klade rada velký důraz na dokonalé legislativní ošetření celé záležitosti. Z výše uvedených důvodů nemá rada námitek k projektové dokumentaci k územnímu řízení – akce „Vodovod ku hradu Buchlovu“ a souhlasí se stavbou za podmínek: pozemky i cesty budou uvedeny po stavbě do původního stavu; budou uzavřena věcná břemena vložena do KN.

Oznámení akce – setkání přátel vojenské historie ve dnech 13. – 15. 6. 2008 a akce Dětský den pro firmu Ferromoravia Staré Město – ukázky výcviku, táborového života a slepé střelby z křesadlových zbraní na louce pana Brychty; Radek Chovanec

Členové rady se seznámí se zamýšlenou akcí – setkání přátel vojenské historie (volný spolek, za něj vyřizuje p. Radek Chovanec) na louce pana Brychty pod hradem Buchlovem, kde by v rámci dětského dne firmy Ferromoravia Staré Město měla proběhnout ukázka výcviku, táborového života a slepé střelby z křesadlových zbraní.

Žádost podaná do rady byla předána správci Lesů ČR, s.p., ing. Zdeňku Zálešákovi, členu zastupitelstva a došlo k propojení se zástupcem pořadatelů. Rada je přesvědčena, že akce tohoto typu do blízkosti lesů nepatří a že správce pádnou argumentací akci usměrní.

Žádost o prodej nezbytné části pozemku městyse p.č. 428/1 v k.ú. Buchlovice u bytového domu čp. 801 v ulici Tyršova pro výstavbu 4 garáží, Květoslav Slavík, Buchlovice, ze dne 29. 5. 2008

Rada rozhodla, že prodej pozemků na garáže v těsné blízkosti bytového domu čp. 801 na ulici Tyršova není v současné době reálný a rada jej nedoporučuje především proto, že: toto neumožňuje nově přijatý územní plán; že doposud není jasné, jak bude užito nejbližší i vzdálenější okolí jmenovaného domu a také, jak budou řešeny přístupové cesty apod.

Žádost o změnu Územního plánu městyse Buchlovice pro parcely č. 2898/34, 2898/36, 2898/38, 2898/40, 2898/41, 2898/53 vše v k.ú. Buchlovice (Trnávky) z orné půdy na stavební parcely, Radek Raštica, Uh. Hradiště, ze dne 29. 5. 2008

Rada nedoporučuje pořízení změny územního plánu městyse Buchlovice pro parcely č. 2898/34, 2898/36, 2898/38, 2898/40, 2898/41, 2898/53 vše v k.ú. Buchlovice (Trnávky) z orné půdy na stavební parcely.

Žádost o povolení provozu stanového tábora na pozemcích p.č. 2864/1 a 2865/1 a 2865/4 v k. ú. Buchlovice – JUNÁK, středisko Kyjov, Jan Polášek, Kostelec, ze dne 29. 5. 2008

Rada nemá námitek (vzhledem k dobrým zkušenostem z let minulých) proti organizaci tábora Junáků ze střediska Kyjov, jak psáno v dopise – žádosti ze dne 29. 5. 2008. O technických záležitostech (odpady, voda) je třeba komunikovat s panem místostarostou Bořkem Žižlavským.

Ministerstvo vnitra ČR – materiál „Zabezpečení integrace azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany v roce 2008 a v letech následujících“ ze dne 14. května 2008

Rada se široce zabývala možnostmi, které jsou v městysi pro případné přijetí azylantů, ale konstatovala, že v majetku městyse není zařízení, které by po renovaci mohlo sloužit jako obydlí pro nově přijatou rodinu.

Žádost o odkoupení pozemku městyse Buchlovice p.č. 1604 v k.ú. Buchlovice, Ludmila Jakšíková, Buchlovice, ze dne 4. 6. 2008

Rada doporučuje Zastupitelstvu městyse Buchlovice prodej části pozemku městyse Buchlovice parcela č. 1604 o výměře 302 m² v k.ú. Buchlovice, jde o pozemek, který je v těsné blízkosti rodinného domu čp. 726 na ulici Řádové a žadatelka paní Ludmila Jakšíková jej má v pronájmu. Navrhovaná cena za pozemek je 70 Kč/m².

Žádost o pronájem prostoru, stolového zařízení a pódia na akci dne 6. 7. 2008 – náměstí Svobody, sál restaurace U Páva – Dechová hudba Buchlovjané, Pavel Martinák, Buchlovice, ze dne 11. 6. 2008

Rada souhlasí. Diskuze vyústila v rozhodnutí: budou-li akce spolků městyse na náměstí, bude stavba i likvidace pódia zdarma.

Informace o předání žádosti o grant na projekt „Československé kulturní centrum v Buchlovicích“ – přeshraniční spolupráce mezi městem Buchlovice a obcí Horný Hříčov

Rada byla informována, že 30. 5. 2008 byla dohodovena za spolupráce s brněnskou firmou RAVEN žádost o grant a předána spolu s částí slovenskou na ministerstvo výstavby Slovenské republiky. Celkový objem finančních prostředků se pohybuje kolem 17 mil. Kč.

V těchto souvislostech byla rada rovněž informována o záměrech na obeslání dalšího kola žádostí v září 2008 spolu se slovenskou obcí Soblahov – opět společný projekt (v Buchlovicích by se tato akce týkala dobudování Muzea Podhradí Buchlovice).

Krátce po polovině června byla dokončena Správou a údržbou silnic Slovácka, s.r.o. rekonstrukce chodníku v úseku od Muzea Podhradí Buchlovice po bývalou základní školu. Investice si vyžádala cca 300 000 Kč z rozpočtu městyse. **(Foto: -bž-)**

Na sklonku loňského podzimu vysázený obecní sad starých odrůd na Újezdách přežil téměř bez úhony svoji první zimu. Pracovníci Služeb městyse Buchlovice se o něj dobře starají stejně jako zahrádkář pan Václav Rajskup a další. Na fotografii vidíte starostu Buchlovic ing Jiřího Černého při prohlídce sadu. **(Foto: -bž-)**

Nad anketou o třídění odpadů

Před sérií akcí odehrávajících se v rámci Týdne pro rodinu, tentokrát na téma třídění odpadů, se dostaly do domácností našeho městečka anketní lístky, na kterých mohli občané vyjádřit, jakým způsobem třídí odpad atd. Odpovědi se vrátilo kolem sto osmdesáti a vyplynulo z nich, že jsou naši obyvatelé z velké části spokojeni se svozem a tříděním odpadů. Výsledek ankety byl zveřejněn v grafech na výstavě v Muzeu Podhradí Buchlovice.

Každý dotazník obsahoval i prostor pro náměty, směřované k městysi, kterých se sešlo přes čtyřicet. Pro zajímavost některé z nich uvádíme včetně našeho krátkého komentáře. Za inspirativní náměty všem, kteří věnovali čas vyplnění dotazníku a připsali ještě něco navíc, děkujeme.

- Kontejnery na plast jsou často přeplněné, je potřebné je častěji vyvážet.

Na tyto kontejnery je pamatováno, nedávno byla některá sběrná místa jimi doplněna. Od 1. 5. do 30. 9. (jako každoročně) jsou vyváženy 1× týdně. Za to, že jsou kolikrát přeplněny nebo se kolem nich nachází další pytle s plastovými lahvemi či nepořádek, mohou občané, kteří lahve nesešlapávají, do kontejnerů házejí všechen možný odpad stejně jako kolem nich. Uvedené situaci má napomoci zavedený pytlový sběr. Pracovníci Služeb městyse Buchlovice věnují velkou pozornost pravidelnému úklidu kolem kontejnerových míst, který stojí nemalé peníze a je hrazen z rozpočtu obce.

- Hustější rozmístění kontejnerů v obci, zavedení biopopelnic.

Rozmístění kontejnerů po městečku je podle pravidelných informací z objížděk prozatím dostačující, o přípravě projektu zavedení biopopelnic se uvažuje v příštím roce.

- Chybí kontejnery na nápojové kartony.

Tyto kartony je možné běžně ukládat do žlutých kontejnerů stejně jako do žlutých pytlů.

- Zrušit kontejner na Zahradách (u Válkového) a dát tam místo toho tříděný odpad.

Situace na uvedeném místě se bude letos řešit zavedením běžných popelnic k blízkým domům. Pro vzdálenější domy zde bude umístěn uzamykatelný menší kontejner objemu 1.100l.

- Kolem kontejnerů pod Podvinohradím zbudovat oplocení, aby okolí kontejnerů bylo estetičtější.

Kontejnery budou v tomto místě přesunuty o několik metrů dál z parkoviště automobilů a dojde k jejich částečnému ohrazení.

- Uvítala bych možnost sběru oleje, přehledné informace jak na webu, tak na letáčcích.

Olej je možné odevzdávat v rámci sběru nebezpečného odpadu (4× ročně). Informace naleznete ve zpravodaji i na webu městyse.

- Likvidace potkanů.

Městys připravuje místní deratizaci v nejvíce postižených lokalitách.

- Bylo by dobré vědět, co se s vytríděným odpadem děje po jeho odvozu z kontejnerů...

Co se děje s tímto odpadem, měli možnost se seznámit návštěvníci výstavy k Týdnu pro rodinu. Tyto informace připravili velmi pečlivě a zajímavě žáci naší ZŠ.

- Provozní doba sběrného dvora by měla být i v sobotu aspoň do 12 hodin (duben–říjen).
Sběrný dvůr na Křížných cestách je otevřen denně od 6.00 do 16.00 hodin, v sobotu (duben – říjen) od 8.00 do 12.00 hodin.

- Prosím donutit lidi třídit odpad, řešení vidím v tom, že se bude platit skutečné množství odpadu odvezeného z popelnice...

Tento systém (tzv. lístkový) už v minulosti městys zkusil, ale neosvědčil se. Vzrostl počet černých skládek a zbytečných problémů.

- Bylo by vhodné zavést ještě kontejner na hliník a plechovky.

Jmenované kovy je možné odevzdat do sběrných surovin za hřbitovem. Stejná (ale bezplatná) možnost odevzdání je i do MŠ a ZŠ. V obou případech se jedná o plechovky vyčištěné!

- Platí občan Domova důchodců s trvalým bydlištěm v Buchlovicích stejně jako buchlovický občan? Jestli ne, tak je to diskriminace vůči každému jinému, který svoz platí.

Domov důchodců platí za svoz samostatně, není zapojen v systému obecního sběru.

- Uvítali bychom pytlový sběr papíru. Mám radost, že MŠ a ZŠ ukazuje dětem cestu, jak zacházet s odpady, pokud to neznají z domu.

Samostatný pytlový sběr papíru nahrazuje možnost jeho uložení do kontejnerů určených pro papír. Navíc je možné jej odevzdat do sběrné suroviny. 1× ročně provádí sběr papíru i naši Junáci.

- Chybí mi podrobný seznam, kam které produkty třídit.

Informace tohoto typu naleznete na internetových stránkách městyse: www.buchlovice.cz. Tématu se průběžně věnuje i zpravodaj, jehož starší čísla jsou taky v elektronické podobě na zmíněných [www stránkách](http://www.stránkách) Buchlovic.

- Třídění odpadů by se mělo zavést i ve firmách, které tak nečiní...

Třídění odpadů u samostatných subjektů je jejich záležitostí. Při případné kontrole musí doložit, jak s odpady různého druhu zacházejí.

- Do každého domu, každé poštovní schránky dodávat pravidelně letáčky s informacemi o třídění odpadů a s varováním před spalováním plastů.

Pokud si každý z nezodpovědných občanů neuvědomí, jak je nutné třídit odpady a skutečnost, že pálení plastů způsobuje tak strašnou chorobu, jakou je rakovina, nepomohou žádné opakované plakátky ve schránkách. Jejich účinnost by byla pravděpodobně stejná, jako u reklam, kdy kvanta barevně potištěných stránek putuje nejkratší cestou do popelnic, kotlů nebo sběru.

- Bylo by potřeba, aby alespoň 1–2× ročně chodili kominíci na prohlídku komínů. O to se nestará nikdo. Zjednejte prosím nápravu.

O prohlídku komínů se musí postarat každý majitel domu sám. Součástí prohlídky by měla být revizní zpráva.

Ze městyse **Bořek Žižlavský**

Jak minimalizovat poplatky pro občany za svoz a likvidaci odpadů?

Bavíme-li se o nakládání s odpady v městysi Buchlovici, je třeba si uvědomit tyto skutečnosti:

1. Městys PLATÍ za svoz a uložení SMĚSNÉHO odpadu

2. Městys ZÍSKÁVÁ PROSTŘEDKY za výkup TŘÍDĚNÉHO ODPADU

KOLIK NÁS TO STOJÍ: (statistika za rok 2006, 2007)

2006	2007	Rok
Výdaje městyse:		
1 493 000 Kč	1 683 284 Kč	zaplatila obec ročně za likvidaci odpadu
607 Kč	684 Kč	přepočteno na 1 občana
Příjmy městyse:		
350 Kč	350 Kč	poplatek vybraný od 1 občana za svoz a likvidaci odpadů
872 000 Kč	928 087 Kč	příjem (celkem) od občanů městečka a rekreačních chat
	159 017 Kč	získala obec od za výkup tříděného odpadu
	65 Kč	cena, kterou „vydělal“ 1 občan tříděním za rok

KOLIK PRODUKUJEME ODPADU: (statistika za rok 2006, 2007)

2006	2007	
279 kg	259 kg	zbytkového odpadu
5,1 kg	6,5 kg	plastů
11,7kg	15,3 kg	papíru
6,4 kg	9,5 kg	skla
4,2 kg	35,7 kg	biologického odpadu
306,4 kg	326 kg	součet zbytkového + tříděného odpadu na 1 občana

Je zřejmé, že se snížilo množství směsného odpadu z domácností. Byla mírná zima (méně popela) a občané vytrídili více odpadů. Dalším vlivným činitelem je využívání služeb sběrného dvora na Křížných cestách. Celkově vzato – skvělá zpráva!

Z analýzy ale zjistíme, že se **stále zvyšuje částka, kterou je nutné uvolnit z rozpočtu městyse Buchlovici**. Příčinou je **navyšování částek za uložení odpadu**, (to městys není schopen ovlivnit) a stálý nárůst celkového množství vyprodukovaného odpadu (součet směsného a vytríděného odpadu). **A to ovlivnit schopní jsme!**

Můžeme buď snížit celkovou produkci odpadu (třeba tím, že bioodpad, který v současnosti tvoří cca 30% směsného odpadu, budeme ukládat do kompostéru na zahradě) NEBO snížíme alespoň množství směsného odpadu (za jehož uložení městys platí) a přeměníme jej na vytríděný odpad (za který městys získává prostředky).

Ceny pro rok 2008:

Svoz směsného komunálního odpadu OTR s.r.o.

Uložení komunálního odpadu na skládce

Kompostovatelný odpad OTR s.r.o – sběrný dvůr

138 Kč/osoba/rok +19% DPH

912 Kč/tunu

490 Kč/tunu

Více třídít znamená minimalizovat poplatky pro občany

Více třídít – znamená více dotací od EKO-KOMu:

Dotace od Eko-komu za rok 2007:

	1-3/07	4-6/07	7-9/07	10-12/07
Nádobový a pytlový sběr				
Papír	3 683,-	3 669,-	4 164,-	4 554,-
Plast	15 552,-	19 783,-	22 921,-	17 963,-
Sklo bílé	1 841,-	2 425,-	1 820,-	1 096,-
Sklo barevné	3 008,-	2 621,-	2 263,-	1 904,-
Nádobový a pytlový sběr celkem:	24 085,-	28 500,-	31 170,-	25 519,-
Co se dále zhodnotí:				
Odměna za zpětný odběr	615,-	615,-	615,-	615,-
Bonus za hustotu sítě	3 355,-	4 092,-	8 396,-	7 126,-
Bonus za dvousložkový sběr skla	2 065,-	2 518,-	2 583,-	2 192,-
Bonus za sběr bílého skla	1 032,-	1 259,-	1 291,-	1 096,-
Bonus za sběr 4 komodit	0,0	1 259,-	1 291,-	0,0
Bonus za sběr nápojového kartonu	0,0	0,0	0,0	0,0
Bonus za akreditované svozové firmy	0,0	0,0	0,0	0,0

Hliník a plechovky
Bioodpad

Možno odevzdat v MŠ a ZŠ (čisté, bez zbytků jídla) a Sběr. surovinách
Biopopelnice budou zavedeny výhledově na jaře 2009

KDO a CO ODVÁŽÍ:

Směsný odpad:
Objemový odpad
Plasty z obce
Plasty ze Smradávky
Sklo
Papír

OTR a.s. do Kvítkovic u Otrokovic a část do Těmic
SMB p.o. do Těmic
OTR a.s.
Sběrné Suroviny Uherské Hradiště
Sběrné Suroviny Uherské Hradiště
OTR a.s.

Lenka Rašticová

Novinky na zahradě mateřské školy

„Dítě, které si hraje, nezlobí“

Všichni jistě víte, jak důležitá je bezpečnost při hře dítěte. Proto ředitelství mateřské školy dlouhodobě odstraňuje nevhodné železné prolézačky na školní zahradě. Velké herní objekty jsou však finančně náročné, proto spojujeme finanční prostředky z rozpočtu s finančními prostředky, získanými od nadací na základě podaných projektů.

Prvními našimi sponzory byli akciová společnost Lesy Buchlovice a F-studio Buchlovice, kteří nám věnovali domečky pro hry dětí.

Každoročně žádáme Nadaci Děti-kultura-sport o nadační příspěvek. V roce 2006 se nám podařilo získat 20.000 Kč na skluzavku s dopadovou plochou a dvě pružinové houpačky z firmy Benjamin v celkové hodnotě 58.999 Kč. Zbytek byl hrazen z provozních prostředků mateřské školy.

Z druhého příspěvku v dalším roce, který činil 10.000 Kč jsme zakoupili šplhací věž Agnes z firmy NEPO Kyjov v ceně 22.383 Kč. Doplatek do této částky byl hrazen opět z provozu naší příspěvkové organizace.

Na závěr školního roku 2007-8 v neděli 22. 6. 2008 ředitelka školy Bc. Jitka Němečková opět

slavnostně převezme nadační příspěvek, jehož výše pro nás bude překvapením. Doufáme, že projekt Letní loutkové divadlo Kašpárkův svět bude ojedinělý a že tím získáme požadovanou částku 40.000 Kč. Žádali jsme o pořízení divadelních kostýmů a Orffových nástrojů, divadelní scény, kulis, opony, laviček pro obecenstvo a tabule na vyvěšení plakátů, co se bude hrát.

Cílem projektu je vytvořit zajímavé místo k rozvíjení dramatických schopností dětí a různých aktivit dětí dle Rámcového programu.

Projekt poslouží 78 dětem z naší mateřské školy, divadlo navštíví žáci 1. stupně ZŠ i ostatní MŠ z okolí a divadla malých forem, které k nám v průběhu školního roku zajíždí.

V další fázi chceme vytvořit soukromí pro hraní divadel výsadbou živých keřů pro odclonění ulice, která prochází nad zahradou.

Náklady na opravy, údržbu a další postupné vybudování zahrady bude hrazeno z rozpočtu zřizovatele, ale výsledky projektů budou mít dopad jedině za pomoci nadšených rodičů naší školy.

Mateřská škola Buchlovice

Dětem na fotografiích skončila jedna etapa života, absolvovali mateřskou školu. Ve středu 18. června se s nimi rozloučily paní učitelky a popřály jim vše dobré do nadcházející návštěvy základní školy. K přání se připojují i pracovníci městysu Buchlovice.

(Foto: -bž-)

Policisté dětem

Ve středu 18. června 2008 proběhla na zahradě Mateřské školy v Buchlovicích mimořádně úspěšná akce ve spolupráci s dopravním oddělením a psovody PČR v Uh. Hradišti. Děti pozorně sledovaly poutavý výklad policistů o chování chodců na přechodu, ukázkou, s jakými dopravními značkami se mohou setkat a jak mají být vybaveni cyklisté na jízdu v provozu. Při ukázce z výcviku psovodů se psem Brutem děti ani nedýchaly. Jeho chování na povel bylo obdivuhodné, získal si rázem oblibu všech.

Na tuto akci budou děti i zaměstnanci školy ještě dlouho vzpomínat. Děkuje všem policistům, kteří se zasloužili o uskutečnění této akce.

Mateřská škola Buchlovice

Informace o vycházejících žácích na ZŠ Buchlovice ve školním roce 2007/2008

V letošním školním roce ukončí na ZŠ Buchlovice povinnou školní docházku 27 žáků z jedné deváté třídy, jedna žákyně vychází z osmé třídy. Většina žáků bude pokračovat v dalším studiu na středních školách končících maturitní zkouškou – 21 žáků, ostatní si zvolili učební obory.

Tak jako loni i letos si mohli žáci pro své další studium vybrat pouze jednu stříni školu a většinou jen jeden studijní obor. Některé střední školy nabídly uchazečům možnost zapsání dvou oborů pro případ, že by na prioritní obor nebyli přijati. V současné době mnohé střední školy přijímají budoucí studenty bez přijímacích zkoušek pouze na základě prospěchu, kde se musí žáci vejít do stanoveného průměru.

Na gymnázia bylo přijato sedm studentů, řada žáků bude pokračovat v dalším studiu na školách s technickým zaměřením. I v letošním školním roce psali všichni žáci devátých tříd SCIO testy a testy CERMAT, které byly vyhodnoceny celorepublikově. Každý žák obdržel zprávu o úspěšnosti testu a vhodnosti dalšího studia.

I v tomto školním roce odchází z pátého ročníku naší školy na osmileté gymnázium do Uherského Hradiště tři žáci.

Mgr. Vladimíra Klvaňová, výchovná poradkyně

Zpráva z Pálení čarodějnic

Na přelomu měsíce dubna a května se na hřišti v Buchlovicích konalo již tradiční Pálení čarodějnic. Letos se zúčastnilo méně dětí, než bývá zvykem, ale zato si každý účastník odnesl sladkou odměnu a vítězové pěkné ceny. Mezi oceněnými byly tyto děti: Anetka Petrášová, Pavlínka Šedová, Nikol Fialková a Hubert Karásek.

Výbor sdružení rodičů při ZŠ si však neodpustí otázku – proč se sestavuje kulturní kalendář, když k němu v průběhu roku mnozí nepřihlíží a organizují si akce pro děti, jak je napadne, takže se například v jednom termínu sejdou i tři akce pro děti najednou?

Sdružení rodičů při ZŠ

Reakce redakce: Kulturní kalendář se každoročně tvoří nejenom jako přehled připravovaných akcí, ale i jako koordinační pomůcka pro jednotlivé spolky a zařízení při plánování termínů pro své programy. Kalendář není samozřejmě žádným dogmatem, je jen doporučením. Jak vidět, vzájemná úcta a slušnost členů spolků ve věci plánování termínů programů není nabíledni, tak jako spousta jiných nešvarů.

Při pohledu do našeho kulturního kalendáře se ale musíme zamyslet i jinak. Za poslední čas v něm přibýlo velké množství akcí, takže je kolikrát těžké (zvláště v létě) najít jejich vhodný termín, aby nekorespondovaly s jinými přímo v místě. Na jedné straně je to velmi potěšitelné, že se ještě najdou lidé, kteří jsou, většinou nezištně, ochotni dělat něco pro druhé, ale na druhé straně je třeba si uvědomit, že pravděpodobně ne všechny programy do budoucna přežijí buď kvůli nedostatku návštěvníků nebo nedostatku financí. To už jsme ale poněkud jinde.

Z Dětské kuličkové

Krátce se vraťme ještě k Dětské kuličkové, která letos proběhla již potřetí a konala 8. května 2008 na náměstí za účasti 38 startujících hráčů. V průběhu vyřazovacích kol mladší děti mistrně vyřazovaly starší už ostřílené hráče, takže nakonec mezi nejlepšími ze starších žáků skončil jen Martin Kořínek (7. třída), zato jako celkový vítěz letošního turnaje. Na dalších místech se umístili Dominik Šmol (4. třída), Jitka Ehrlichová (5. třída) a Bertík Kovařík z 1. třídy, který se k zapsání do turnaje nechal dlouho přemlouvat. Všechny děti si odnesly symbolickou odměnu a vítězové pěkné ceny.

Sdružení rodičů při ZŠ

V přízemí Úřadu městysu Buchlovice byl před krátkou dobou nainstalován box na sběr drobného nebezpečného elektrozařízení, který provozuje nezisková organizace ASEKOL, s.r.o. Praha. Tímto způsobem se můžete efektivně a ekologicky zbavit např. nefunkčních kalkulaček, telefonů, drobných počítačových vybavení, walkmanů, MP3 přehrávačů atd.

Zahrádkářské informace

Zahrádkáři mají od 15. června znovu osazenu svou vývěsku v místech na bývalém kinosále. Budou v ní pravidelně vyvěšovat signalizaci škůdců a chorob ovocných stromů a zeleniny. Tyto signalizace budou občany s předstihem informovat o chemických přípravcích na nutnou ochranu plodin. V současnosti ve vývěsce naleznou textovou a obrazovou dokumentaci o nové nebezpečné chorobě – spále jablonovitých.

ČZS Buchlovice

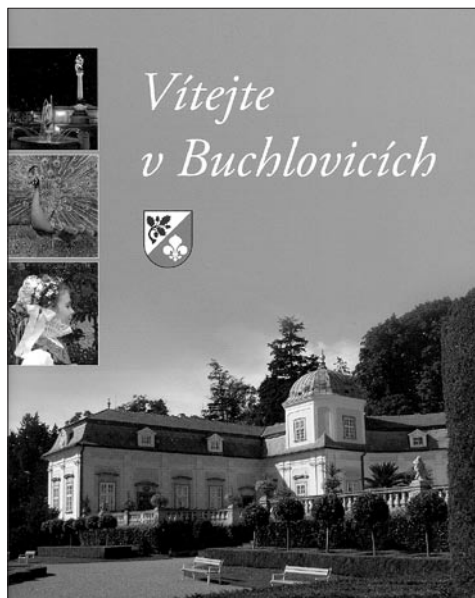
Vyšla brožura o Buchlovicích

Se zvyšujícím se turistickým ruchem a s nárůstem dotazů se dal malý dvoučlenný kolektiv zaměstnanců městyse do zpracování 32strán-

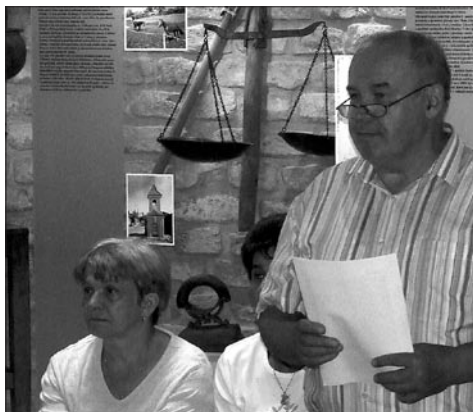
kové celobarevné publikace o Buchlovicích, která chyběla a jež si klade za cíl být všeobecnou pozvánkou do městečka a jeho nejbližšího okolí v rámci našeho katastru. Během času tak vznikla brožura s přívětivým slovem na úvod, s prezentací historie i současnosti Buchlovic, zámku, kostela sv. Martina, kaple sv. Alžběty, hradu Buchlova a kaple sv. Barbory, letoviska Smradavky, drobných církevních památek, Muzea Podhradí Buchlovice a Záchrané stanice volně žijících živočichů. Nechybí ani fotografické ukázky z některých kulturních programů konaných v Buchlovicích, orientační plánek a textové shrnutí v anglickém jazyce.

Texty brožury napsali ing. Miloslav Hrdý a Bořek Žižlavský. Barevnými fotografiemi ji doplnili Bořek Žižlavský, Vlastimil Kořínek, ing. Pavel Vlášek, Albert Orlita a další. O grafické zpracování se postarali Eva Králíková s Vítkem Kučerou a tisk provedla tiskárna HUDEC print, s.r.o. Buchlovice.

Publikace Vítejte v Buchlovicích je k dostání za 30 Kč v Turistickém informačním centru v Muzeu Podhradí Buchlovice a v místní knihovně. **-red-**

Karel Žádník upoutal návštěvníky

V pátek 30. května 2008 proběhla v prostorách Muzea Podhradí Buchlovice vernisáž výstavy *Náš Karel Žádník*. Je to pravděpodobně vůbec poprvé, co byl tento malíř představen v Buchlovicích, v místě, kde prožil mnoho let ve službách rodiny Berchtoldů, kde na samém konci roku 1923 zemřel a je pohřben na hřbitově v sousedství hrobu P. Arnošta Hrabala.

Prostřednictvím vystavených reprodukcí mohli početní návštěvníci výstavy zhlédnout Žádníkovy používané malířské techniky a témata, z nichž vynikají zejména portréty všeho druhu. K vidění byly i pohledy na Buchlov, zámek, podobizny někdejších buchlovických spoluobčanů a další.

Po úvodním slovu tajemníka městyse ing. Miloslava Hrdého účastníkům vernisáže poutavě zahrála na klavír paní Jana Burešová. Prvních deset příchozích si odneslo na památku kopii jedné z Žádníkových prací. Téměř všichni měli možnost se vyfotografovat ve starobylém Berchtoldově křesle, které ze svých sbírek pro tento účel zapůjčil pan Josef Gerža. Myslím, že kdo na vernisáž přišel, jistě nelituje pěkně stráveného poledne.

Za možnost pořízení reprodukcí Žádníkových prací městys Buchlovice (pořadatel) děkuje Slováckému muzeu v Uh. Hradišti (paní Mgr. Marii Martykánové), Správě státního zámku Buchlovice (paní Ivaně Syslové), MUDr. Rostislavu Tománkovi z Prahy a dalším. Text a foto **Bořek Žižlavský**

Foto ing. Miroslav Smatana

Na cestách s „BROUKEM HLAVĚ“

V sobotu 17. května 2008 se buchlovický Divadelní spolek J. K. Tyla vydal na cesty. Svou novou divadelní hru Brouk v hlavě úspěšně předvedl divákům až v dalekém Šternberku. Ve známé komedii francouzského autora Georgese Feydeaua se představili: Matěj Kincl (Viktor Emanuel Champboisy), Hana řezníčková (Marcela Champboisy), Vlastimil Šišák (Kamil Champboisy), Luboš Černoch (Romain Tournel), Antonín Macháček (Carlos Homenides de Histangua), Lenka Zámečníková (Luiza Homenides de Histangua), Jan Štokman (Rugby), Jaroslav Zapletal (Štěpán), Kristýna Šebestová (Yveta), Arnošt Stryček (Augustin Ferraillon), Drahomíra Omelková (Olympie Ferraillon), Kateřina Kolísková (Evženie), Silvie Hašová (baronka), František Lepka (Baptistin) a Jiří Kutálek (doktor Finache). Režii představení měl Ladislav Pešek, hudbu složil František Lepka, scénu vytvořili Antonín Zelinka a Silvie Hašová.

Stranu připravil -vlk-, foto: **Honza Macháček**

Šternberk – sobota 17. května 2008

Kosecké písně – 1. června 2008

Foto Lumír Svoboda

Svatý Cyril a Metoděj fandili zámeckým sekáčům

Horní část zámecké louky v Buchlovicích, nově zvaná Holý kopec podle soch svatých Cyrila a Metoděje, přemístěných do areálu zámeckého parku koncem osmdesátých let minulého století z chříbského Holého kopce, ožila zpěvem stovek zpívajících hrdel. Stalo se tak prvního nedělního rána v červnu, kdy se uskutečnil již třináctý ročník setkání mužských sborů u příležitosti Písni koseckých a soutěže o nejlepšího sekáče Slovácka. Bylo to v historii patrně nejvíce navštívené kosení zámeckých luk jak diváky, tak zúčastněnými sbory. Celkem přijelo 32 sborů, z toho 5 ženských. S koňským spřežením dorazily zpěváci z Tupes a z Nedakonic. Pro radost sobě i všem kolem hráli různé skupiny muzikantů včetně kopaničářských gajdošů a domácí cimbálové muziky RUBÁŠ. Škvařešina servírovaná na čerstvě pokosené louce tanečnicemi z pořádajícího Folklorního studia Buchlovice ze 700 vajec, 10 kg uzeného bůčku a 10 kg cibule skvěle chutnala nejen zúčastněným sekáčům, ale i stovkám nadšených návštěvníků. K duhu přišlo i 40 čerstvých chlebů a 60l kyšky. Vyvrcholením nádherného rána byla soutěž v sečení trávy, která v letošním roce narostla mimořádně hustá a nejvyšší ovsík vyvýšený přerostl nejednoho sekáče. V ženské kategorii zvítězila Evženie Úředníčková z Velehradu, v kategorii mužů byl nejlepší Jaroslav Mancl ze Včelar, jako druhý skončil senátor Josef Vaculík ze Starého Města a třetí Miroslav Zemanovič ze Zlína.

Nádherná a pohodová atmosféra nedělního rána je sama o sobě poděkováním pro účinkující, návštěvníky i pořadatele.

Děkujeme všem.

Pavel Dvořan

Foto Lumír Svoboda

Nájemce galerie ve věži Andělce na Buchlově, Antonín Nožička, otevřel počátkem června další zajímavou výstavu, která nese název Za císaře pána. Expozice je věnovaná 90. výročí ukončení 1. světové války a potrvá do 27. července 2008.
(Foto-bž-)

V sobotu 7. června odstartoval na Smraďavce JUVACYKLO MTB MARATON CHŘIBY 2008, jehož se zúčastnilo na 350 závodníků. V neděli byl připraven program pro děti.
(Foto Pavel Ondrušek)

Z činnosti Klubu maminek

V měsíci květnu uspořádal Klub maminek pro své děti opékání špekáčků. Poprvé se opékalo 7. 5. 2008 u hospůdky U Špalka , podruhé pak 28. 5. 2008 U Maca. Všem zúčastněným se obě akce velmi líbily.

Opékání špekáčků a závody

V sobotu 9. 6. 2008 byl Klub maminek spoluorganizátorem závodu horských kol. Jako doprovodný program závodu klub pro děti uspořádal závod koloběžek a odrážedel. Současně proběhlo malování křídami.

Kalendář akcí – červenec a srpen 2008

DEN	AKCE	MÍSTO	KONTAKT
4. 7.	Dan Bárta + Illustratosphere	amfiteátr v zámku	Agentura Vichr, 572 551 851, www.vichr.cz
4. 7.–5. 8.	Čtvero ročních období – fotografie Pavla Popelky, Ctirad Kubošek – Obrazy	Muzeum Podhradí Buchlovice	městys Buchlovice, 572 595 120 Ctirad Kubošek, 776 054 399 www.kubosek.cz
4.–6. 7.	Růže na zámku – profesionální výzdoba interiérů	zámek Buchlovice	Ivana Syslová, 572 434 240/42 ivana.syslova@zamek-buchlovice.cz
5.–6. 7.	Prezentace chráněných dílen	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
6. 7.	Ať slovácká písnička potěší všechna srdéčka	náměstí Buchlovice	DH Buchlovjané Pavel Martinák 736 261 874
12. 7.	Celý rynek v kroji	náměstí Buchlovice	Sbor dobrovolných hasičů Marie Kuncová, 605 743 277
12. 7.	Country bál	hospůdka U Špalka pod Buchlovem	Petr Špalek, 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
18. 7.	Olympic	amfiteátr v zámku	Agentura Vichr, 572 551 851, www.vichr.cz
18.–20. 7.	Kovářské dny	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
24.–26. 7.	Buchlovské noci s Černou paní	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
26.–27. 7.	Pivní slavnosti (Zubř, Litovel)	hospůdka U Špalka pod Buchlovem	Petr Špalek, 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
26. 7.	VII. Festival česneku na zámku	areál zámeckého parku Buchlovice	FA Buchlov - ing. M. Hrdý, 737 649 604, miloslav.hrdy@quick.cz , F. Hrňa, 603 554 607, hrna@seznam.cz
2. 8.	Divadelní srpen	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
2. 8.	Country bál + Turnaj v lukostřelbě	hospůdka U Špalka pod Buchlovem	Petr Špalek, 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
8. 8.–10. 9.	Fotografie z Tchajvanu	Muzeum Podhradí Buchlovice	městys Buchlovice, 572 595 120 PaedDr. Jiří Jilík, 737 557 304
9. 8.	Irský večer	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
16.–17. 8.	Výstava hist. kostýmů + Starověký večer	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
17. 8.	Pouť Nanebevzetí Panny Marie	kaple sv. Barbory	KDU-ČSL, Ing. Miroslav Netopil, 572 595 724
30. 8.	Divadelní večer	hrad Buchlov	HB Collegium o.s. J. Šik, 774 424 772, http://buchlov.eu
6. 9.–4. 10.	Co předcházelo Mnichovu - výstava k 70. výročí „Mnichova“	Zbrojnice u Andělky, hrad Buchlov	Antonín Nožička, 603 202 663 www.uandelky.wu.cz
12. 9.–3. 11.	Ozvěny 1. světové války v Buchlovicích – výstava	Muzeum Podhradí Buchlovice	SPHB, 737 957 617 městys Buchlovice, 572 595 120

Setkání sedmdesátníků v Muzeu Podhradí Buchlovice

V měsíci červnu se uskutečnilo setkání bývalých spolužáků buchlovické školy ročníku 1938 – dnešních sedmdesátníků. Setkání proběhlo v Muzeu Podhradí Buchlovice. Všechny pozdravil starosta ing. Jiří Černý a tajemník městyse ing. Miloslav Hrdý.

První svaté přijímání – červen 2008

Foto Lumír Svoboda a Pavel Horák

P. Alois Honek neustále pilně pracuje

V druhé polovině června se vydala skupinka Buchlovjanů do Moravce na Vysočině, kde navštívila v kněžském domově bývalého buchlovického kněze, P. Aloise Honka. P. Rudolf Chmelař, Marie Kuncová, Ota Hepnárek a Bořek Žižlavský panu faráři pogratulovali k jeho nadcházejícím narozeninám a svátku a byli jím srdečně přijati v prostoru přeplněném knihami a dýchajícím neustálým pracovním ruchem, o čemž svědčí počítač na psacím stole a zcela aktuální knižní přírůstky. Vedle práce pro brněnské biskupství se neustále stará i o duchovní stránku svých kolegů v domově.

Několikahodinovou besedu přerušilo jen pozvání na dobrý oběd a návštěva pana ředitele Charity z Prahy. Vězte, že bylo pořád o čem hovořit. Přestože P. Honek v Buchlovicích nežije již osmnáct let, odpovídal na dotazy týkající se jeho pobytu na faře a jeho setkání s P. Arnoštem Hrabalem jako by všechno bylo zcela nedávno. Vzpomněla se ale i další obecná témata, např. současný stav návštěvy bohoslužeb, nízké počty vycházejících kněží atd.

Přestože se nikomu nechtělo uzavírat příjemnou besedu, nastal čas loučení. Prostřednictvím Buchlovského zpravodaje vyřizujeme srdečný pozdrav P. Aloise Honka všem známým v Buchlovicích a věříme, že se s ním za čas opět setkáme.

Účastníci návštěvy

Návštěva odvrácené strany Chřibů

Už tradičně se vydali na svůj jarní poznávací výlet členové Spolku podporovatelů historie Buchlovic společně se svými přáteli z opačné strany Chřibů, z Kostelan a dalších míst na Kroměřížsku. Tentokrát navštívili staré lomy za Cetechovicemi, kde se těžil velmi kvalitní mramor různého zbarvení už od druhé poloviny 17. století.

Dnes jsou lomy skoro zapomenuty a na první pohled nic nenasvědčuje tomu, že sochy a další umělecká díla – např. v Kroměříži, Uh. Hradišti i Vídní – byly vytesány právě ze zdejšího mramoru. Žily tohoto hledaného kamene byly časem vybrány a tak bylo pokračováno v těchto místech v lámání pískovce i ve 20. století, jak napovídají zdejší pomníčky zemřelých skalařů. Na slavné časy těžby před stovkami let upomínají poloscuté těžební jámy a kusy mramoru vydlážděná příjezdová cesta. Obrnění trpělivostí můžete v oblasti lomů nalézt nevelké kusy mramoru, které na první pohled nepřipomínají krásu barokních soch. Barevnost a půvab kamene se objeví až po hladkém vybroušení a vyleštění.

Jeden z cetechovických lomů je dnes zaplaven vodou z protékajícího potůčku, která v něm tvoří zajímavé jezírko pod skalní stěnou. Vodní hladina mezi lesem vám může klidně připomnět některé z menších šumavských ledovcových jezer.

Účastníci výpravy se dále vydali na vrchol Chlumu, který je zdaleka viditelný z mnoha stran a převyšuje zvlněná pole mezi hřebenem Chřibů a vzmáhající se Litenčické vrchy. Podle pověsti zde měl stát malý hrádek se zaniklou vesnicí, dokazují to prý zbytky vinohradů na východní straně. Cesta k jeho vrcholu vede poli, kolem dvou křížů. Už z posledního stoupání zhlédnete blízké vesnice Litenčice, Strabenice a další.

Zatopený cetechovický lom

Chlum ze silnice na Roštín

Část výpravy v muzeu u Jiřího Blahy

Kostel sv. Jakuba u Roštína

Díky svolení farního úřadu ve Roštíně jsme mohli nahlédnout do „Jakoubka“, jak se lidově říká kostelíku na roštínském hřbitově, který se nachází na malém návrší nad vsí. Ze všeho nejvíc jsme byli zvědaví na ve starší literatuře často zmiňovaný zástřizlovský náhrobek, ale čekalo nás zklamání. Během uplynulých desetiletí byl interiér kostela necitlivě přetvořen na civilní smuteční obřadní síň a cenný renesanční náhrobek byl „natvrdo“ překryt betonem a nevkusnou dlažbou. Podle poutavého vyprávění místní paní kostelnice, která nás v objektu provázela, vadil i pohled na oltář, proto byl absurdním rozhodnutím překryt plentou.

Po obědě ve zdounecké restauraci jsme zamířili na zdejší hřbitov, prohlédli si kostel se vzácnými náhrobky Zoubků ze Zdětína a na čas zakotvili v hledaném chládku malého muzea pana Jiřího Blahy v Kostelanech, kde se vždycky příjemně sedí, nalézá stále něco nového a vypráví. Přestože byla už pokročilá hodina vybízející k odjezdu, moc se nám nechtělo. Ale určitě to není naposled.

Text a foto **Bořek Žižlavský**

První zastavení bylo pod Chlumem, odkud už vedla pěší cesta poli.

Členové SPHB na archeologickém setkání

Členové Spolku podporovatelů historie Buchlovic spolu se svými přáteli se vydali 24. května 2008 na už 27. setkání členů a příznivců České

archeologické společnosti, pobočky pro Moravu a Slezsko (ČAS), která se tentokrát konala v Holešově.

Zpočátku proběhla již tradiční volná diskuze nad novými objevy, která je dobrou příležitostí k seznámení se s novými přáteli z jiných koutů naší vlasti. Poté následovaly jednotlivé příspěvky, doprovázené z velké části i projekcí. Vedle profesionálních archeologů (Petr Škrdla, Milan Vokáč) vystoupili např. Dalibor Kolbinger – předseda pobočky ČAS, Jiří Tichánek a další.

Z příspěvků se přítomní dozvěděli např. o osídlení slováckého Pomoraví v paleolitu či o dávném zpracování železné rudy v Hostýnských vrších. Zmíněna byla i vládní příprava

Archeolog Petr Škrdla (vlevo) hodnotí nové nálezy Romana Synčáka ze Šumic

nového památkového zákona, který z velké části nerespektuje ani běžné standardy uplatňované ve vyspělých státech EU.

Po oficiálním programu, jenž skončil odpoledne, následoval společný oběd v zahradní restauraci, kde pokračovaly další zajímavé diskuze.

- bž -

Členové SPHB s předsedou pobočky ČAS Daliborem Kolbingerem (vlevo)

Úspěch Buchlovjanů v Brně

V neděli 15. června 2008 byli zástupci našeho městyse pozváni na MISTROVSTVÍ MĚSTA BRNA V PÉTANQUE – MiMB 2008. Jde v pořadí o třetí ročník soutěže, určený výběrům brněnských městských částí. Místem konání byl sportovní areál městské části Brno-Žebětín.

Buchlovice jeli reprezentovat Alena a Mirek Horákové a Jiří Sonntag jako zástupci městyse a Petangue klubu Stříbrné kule Buchlovice. Zúčastnili se doprovodného turnaje mistrovství, kde se mezi 13 družstvy hostů umístili na krásném druhém místě a dovezli domů poháry.

V čestném prezidiu zasedal ředitel Francouzsko-české obchodní komory pan Hubata a pan Motejl, ombudsman ČR. Mezi hosty byli zástupci měst, obcí a organizací celého kraje, takže si sportovci nejen dobře zahráli, ale také navázali přátelství a zástupci města Tišnova přijedou už na červencový turnaj TOP 16 Janáček Grand Prix v Buchlovicích.

V příští sezóně by pořadatelé chtěli soutěž na podobném principu uspořádat v celokrajském měřítku, tedy i za účasti Buchlovic, ve všech kategoriích – muži, ženy, junioři a radnice.

Fotografie nás vracejí ještě do Týdne pro rodinu, do druhé poloviny května, na turnaj rodinných družstev v petanque.

Výstavy v zámecké zahradě lákají

Od 1. června se otevřely dveře výstavních prostor ve štítě v zámecké zahradě. Slovácké muzeum Uh. Hradiště se opět prezentuje stejnou výstavou jako loni – Na počátku byla hlína – vývoj keramiky na Uhersko-hradištsku. Tato je nově doplněna expozicí barevných fotografií Pavla Bezděčky – Barevné Slovácko. Ve venkovním prostoru se můžete usadit pod krásně rozkvetlé fuchsie z kolekce předního šlechtitele těchto květin, Karla Strümpera. Výstavy potrvají do 30. září 2008.

(Foto Bořek Žižlavský)

Smokie přilákali velký počet diváků

V pátek 23. května vystoupila v přeplněném buchlovickém amfiteátru anglická softrocková legenda Smokie. Z původní nejslavnější sestavy zbyl jen basový kytarista Terry Uttley, k němuž se přidali zpěvák a kytarista Mike Craft, kytarista Mick McConnell, klávesista Martin Bullard a bubeník Steve Pinnell. Smokie zahráli zpívajícím a tančícím fanouškům převážně hity ze 70. a 80. let minulého století. Před Smokie vystoupila česká kapela Turbo. Potěšující je skutečnost, že pořádající agentura Vichr zvládla svou úlohu zvláště v oblasti parkování na výbornou. Poděkování patří i Policii ČR, buchlovickým fotbalistům, Službám městyse Buchlovice, pracovníkům městyse a dalším.

(Foto Petr Michalcio)

TICHÁ DOMÁCNOST opět podpořila dětský domov

V sobotu 31. 5. 2008 proběhlo v Uh. Hradišti setkání dětí z dětských domovů z celé České republiky pod názvem Nejmilejší koncert, jehož vyvrcholením byl slavnostní galavečer. Pořadatelem již 17. ročníku Národní přehlídky se stal hradištský dětský domov.

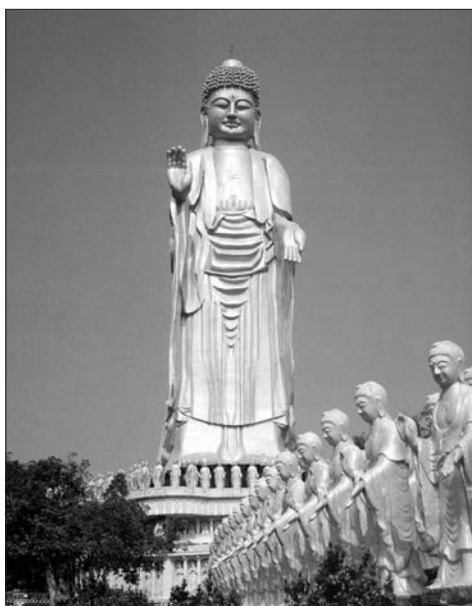
Záštitu nad touto velkolepou akcí převzalo MŠMT ČR, krajský hejtman Libor Lukáš, starosta města Uh. Hradiště ing. Libor Karásek, ředitelka Nadace Naše dítě ing. Zuzana Baudyšová a patron domova ing. Jaromír Kubů, správce hradu Karlštejna.

Nejmilejší koncert oslovil všechny, jimž není lhostejný život dětí v dětských domovech. Mohl se uskutečnit jen za spolupráce nadačních fondů a sponzorů. O zpestření programu se mimo jiné postarala skupina Tichá domácnost, která hrála pro děti v průběhu dne na Masarykově náměstí. Tak jako vždy, bez nároku na honorář. Děkujeme.

**Děti a zaměstnanci
Dětského domova v Uh. Hradišti**

Krásy exotického ostrova v muzeu

Počínaje dnem 8. srpna se budou moci návštěvníci muzea Podhradí seznámit s krásami tichomořského ostrova Tchaj-wan. Vzdálená ostrovní země, již středověcí portugalské objevitelé nazvali Formosa neboli Krásný, prošla v závěru 20. století bouřlivým ekonomickým rozvojem a patří dnes ke skupině tzv. asijských tygrů. Současně je to země nevšedních přírodních krás a zajímavostí, k nimž patří rýžové plantáže, mořské pláže, tropická džungle, ale i zasněžené štíty velehor. Současnost Čínské republiky na Tchajwanu, jak zní oficiální název státu, přiblíží výstava fotografií, která bude v našem muzeu slavnostně otevřena 8. srpna v 17 hodin za účasti delegace diplomatů tchajwanského zastoupení (TECO) v ČR a potrvá do 8. září t.r. Během svého pobytu v Buchlovicích budou tchajwanští hosté přijati představitelem městysu. Výstava bude jistě vhodným doplňkem výuky ve škole, neboť přináší informace o zemi příliš vzdálené na to, aby se stala žádanou destinací našich cestovních kanceláří.

Na Tchaj-wanu jsou četné budhistické chrámy a kláštery.
(Foto Jiří Jilík)

Pozvánka pro milovníky obrazů ze Chřibů

Spolu s výstavou fotografií Pavla Popelky z Uherského Brodu – Čtvero ročních období – budete moci od 4. července 2008 zhlédnout v Muzeu Podhradí Buchlovice prodejní výstavu olejomalb Ctirada Kuboška s tematikou Buchlovic a Chřibů.

Ctirad Kubošek (nar. 1965) se dostal k malování před dvaceti lety, a to díky malíři Zigmundovi. Později začal navštěvovat uměleckou školu ve Zlíně, kde sbíral zkušenosti u ak. malíře Reného Abla, ale největší vliv na jeho tvorbu měly práce pražského umělce, ak. malíře Františka Straky, k němuž dojížděl do jeho ateliéru. Učil jej techniku starých mistrů či používání olejových lazur.

Jak již bylo řečeno, na výstavě uvidíte výhradně Kuboškovy práce z oblasti Chřibů. K tomuto sám dodává: „Tuto lokalitu jsem si zvolil ke své tvorbě proto, že v ní neustále objevuji nové náměty a rovněž proto, že místní mají o mou práci zájem.“

V současnosti je výtvarník Ctirad Kubošek i galeristou. Originální galerii naleznete v jeho domě v Roštíně, kam vás srdečně zve.

Obě jmenované výstavy v Muzeu Podhradí Buchlovice budete moci zhlédnout až do 5. srpna 2008.

- red -

Výlet na Buchlov

Výlet na Buchlov, jež Sokol uherskohradištský v neděli 29. července 1884 podniknul.

Pohoda byla pro výlet jako stvořená. Obloha byla pod mrakem a mírný větříček vanul po kraji, čině cestu za úpalu slunce zrovna úmornou, příjemnou a rozkošnou. Za statného pochodu sokolského rychle mýjely vedle nás pole i lány a minul nás i Zlechov se svým smutně proslulým „Gast und Einkehrhausen“ a z údolíčka brzy nás vítaly věžky buchlovského kostelíčka. Zde o 9 hodině ranní učiněn

nádvoří, z něhož velmi neradi ku pochodu zpátečnímu do Buchlovic při druhé hodině jsme se ubírali. Společně s jednotou kojetínskou, za veselého zvuku tubic sokolských, ubíhala nám cesta velmi příjemně a nežli jsme se nadáli, blížili jsme se již útulné zahradě Spáčilově. Zde uvítala nás hudba vojenských vysloužilcův buchlovských. Usadivše se ve stínu košatých stromů užívali jsme po krátkou chvíli ještě srdečné bratrské zábavy s jednotou kojetínskou, kteráž udeřením 4. hodiny na Velehrad se vypravila.

v útulné zahradě starého pana Spáčila buchlovského půlhodinový odpočinek, posílněno se douškem výborného jeho vína a o půl desáté hodině nastoupen pochod na strmý Buchlov. Aby nám cestu učinilo ještě trudnější, vystoupilo slunce z mraků a počalo nemilosrdně do nás pražiti. Teprve dostoupením hradní brány buchlovské unikli jsme moci jeho.

Došedše nádvoří, uvítání jsme byli bratrskou jednotou kojetínskou, která již o deváté hodině ranní na Buchlov byla dorazila. Po bratrském uvítání nastala ještě srdečnější zábava s milými bratry kojetínskými, kteráž při společném obědě vrcholu svého dostoupila. Prohlídku hradu a jeho památností vykonaly obě jednoty společně, po obědě pak věnováno se při zvucích potulného šumařského kvarteta veselému tanci na

Nyní započal v tanečním sále čilý život. Dámstvo hradištské, jež jako vždy ve velkém počtu se našeho výletu zúčastnilo, stalo se předmětem nejněžnější pozornosti našich sokolských tanečníků a bavilo se, jak doufáme, výborně. I švarná děvčátka venkovská zajisté nemohla si stěžovati. Buchlovské slečny a sice slečna Horáková a slečny Odstrčilovy podělily nás opětně švarnými kytičkami. O půl deváté hodině nastoupil Sokol uherskohradištský cestu zpáteční a o půl jedenácté hodině rozcházel se již v Uherském Hradišti členové do svých příbytkův. Výlet navštíven byl hradištským obecnstvem velmi hojně i byl obecným soudem jak bratří Sokolů, tak ostatního obecnstva, venkoncem prohlášen za velmi zdařilý.

Moravská Slovač, 11. října 1884

Dostavba farního kostela v Buchlovicích (dokončení)

Po válce a zániku monarchie přišel v roce 1919 ve věci dostavby kostela opět na scénu pražský architekt Sochor, jenž byl ochoten v práci dále pokračovat, ale až po zaplacení původně slíbených 2.000 K, které mu dosud dlužil bývalý buchlovický farář Lysý. Zda byla částka dodatečně placena, nevíme.

Kostelní otázka se stala aktuální při poradě farníků v restauraci Záloužna 22. února 1920. Farář Jaroslav Zatloukal přednesl čerstvou zprávu od patrona kostela, Leopolda Berchtolda, který vzkázal, že „daruje k rozšíření potřebný materiál stavební, totiž dřevo, cihly a kámen a zavazuje se obětavě se všemožným způsobem, zvláště penězi, poskytnutím dovozu nebo bezplatnou prací přispívat ku přístavbě...“ Jeho neobyčejná laskavost plynula z racionálního uvažování. Byl si dobře vědom svého podílu na vzniku války v časech, kdy vykonával post ministra zahraničních záležitostí Rakouska Uherska, za což mu byly omezovány cesty do Československa a i přes všemožné snažení – zvláště poskytování finančních darů – odmítán trvalý pobyt a české občanství.

Mezi prvními, kdo kladli věci dostavby kostela překážky, byl ředitel velkostatku Jan Deyl, který zkresleně informoval Berchtoldovu manželku Ferdinandu a záměrně oddaloval výrobu cihel v panské cihelně, přestože už bylo o projektu rozhodnuto. Plány Dominika Feye v hodnotě 5.000 K se líbily nejenom „zasvěceným“, ale i farníkům. Jinými odpůrci stavby byli buchlovický starosta František Syrovátka a ředitel školy Antonín Skála, jež nabádali spolumajitelku velkostatku k úmyslu postavit raději další budovu školy. Na starostův dopis, směřovaný na okresní úřad, odpověděl jeden z úředníků takto: „Vaše námitka, p. starosto, byla by na místě, kdyby kostel přistavovala obec nebo náboženská matice. Ale tak, když obec se k ničemu nezavazuje, nemůžete nic namítati i kdyby patron kostela ještě čtyřikrát větší kostel stavěl.“

Farář Jaroslav Zatloukal (1928)

Ještě před započatím přípravných prací jedinou přihlášenou stavební firmou Otto Zeman & Metoděj Matuška z Bystřice pod Hostýnem oznámil farář veřejnosti potěšující zprávu, že „patron kostelní zavazuje se kromě všeho materiálu hraditi též všechny práce řemeslnické i zednické.“

Brzy nastal 3. říjen 1920, den slavnostního svěcení základního kamene přístavby, který ze chřibského pískovce opracoval břestecský kameník Antonín Konečný. Světícího aktu se ujal olomoucký kapitulní vikář Antonín Cyril Stojan za účasti neúplné rodiny Berchtoldů, řady okolních kněží, farníků a družiček oblečených v buchlovských krojích. Do schránky kamene byla do pouzdra uložena listina připomínající okolnosti události a končící slovy: „Vy, kdož jednou tuto pamětní listinu čísti budete, vzpomeňte obětavosti všech těch,

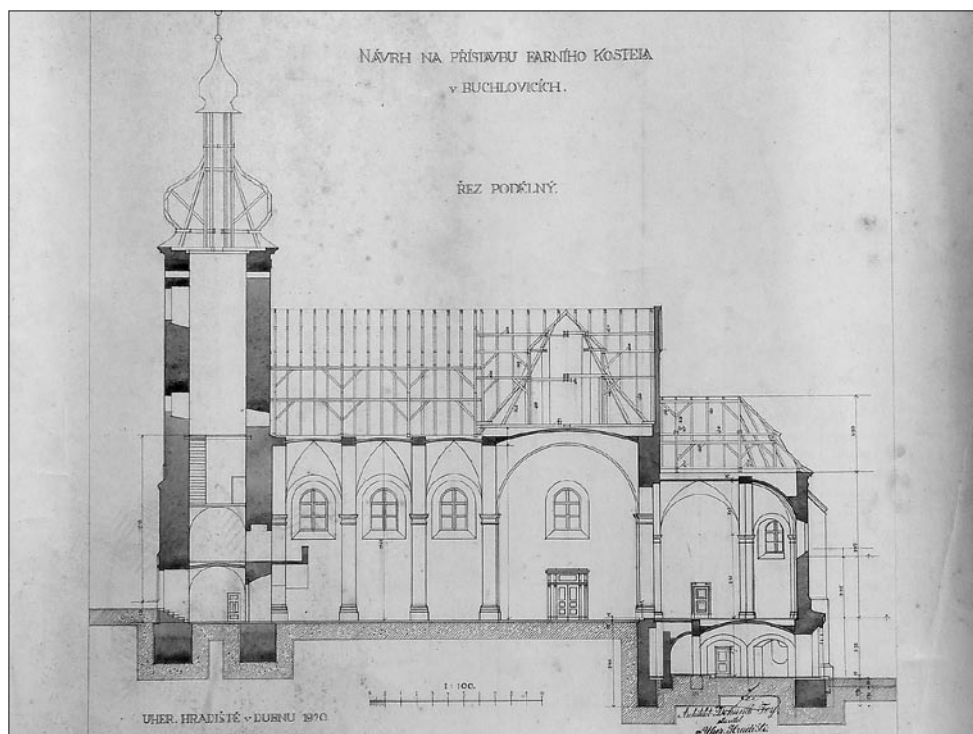
kteří v dobách tak neurovnaných, za poměrů nadmíru těžkých a nesnadných podnikli stavbu tak nákladnou, ale potřebnou, k blahu nesmrtelných duší farníků buchlovských, stavbu pro větší čest a slávu Boží. Jejich kosti, co vy tyto řádky čtete, již dávno setlely v zemi. A duše jejich? Kde odpočívají v pokoji a světlo věčné ať jim svěží“

Brzy po této události zavládlo už vlastní pracovní úsilí. Za příhodného podzimního a zimního počasí byly vybudovány základy přístavby a po Velikonocích následujícího roku zbourán starý presbytář. Většinu potřebných cihel, 74.000 kusů, vyrobila cihelna v Hodoníně. Přepravu stavebního materiálu z největší části zajišťovali místní občané, mezi nimiž například František Kunc z čp. 18 na Lhotce. Zajímavá jsou jeho předložená vydání k proplacení farním úřadem: „Glajchovné – 2 l slivovice – 100 K, diety za pacholky ze dvora – písek moravní – 24 K, do skaly 2 l rumu – 48 K, Šamánek z Hradišča

– diéta a mýto – 5 K, v Kostelanoch aldamáš
úradom na pivo – 20 K.“

Na podzim roku 1922 byla hrubá stavba přístavby u konce a práce na střeších dokončoval místní tesařský mistr Fabian Švanyga. Na místo původních 131 m² nyní měřila výměra podlahy rozšířené stavby 300 m². Na zrekonstruovaný oltář přivezený z kaple sv. Barbory přibyl v ceně 6.000 K obraz malíře Karla Žádníka coby kopie van Dyckova sv. Martina. Oltářní stůl vytesal z místního pískovce opět kameník Konečný. Ke stávajícím obrazům jezuitského barokního mistra Ignáce Raaba přibylы jeho další kusy, všechny se starozákonnými výjevy. Po zaplacení částky 9.000 K spolupatronem Aloisem Berchtoldem byly převezeny z kunovického kostela, kde se octly ze zrušeného kláštera na Velehradě.

Vysvěcení kostela se 18. června 1922 ujal, tentokrát již ve funkci arcibiskupa olomouckého, Antonín Cyril Stojan, jež u mariánského

Konečný projekt na dostavbu kostela Dominika Feye z roku 1920

Slavnostní položení základního kamene přístavby kostela 3. října 1920

sloupu na náměstí přivítalo velké množství věřících, kněží, kaplanů a představitel obcí Buchlovic a Břestku. Na náměstí Svobody byla rovněž sloužena slavnostní mše svatá.

Po hlavních stavebních pracích došlo i na nízký domek při kostelní zdi – varhaníkův byt, márovnu a umrlčí komoru. Byl zbourán a následně nechal kostelní výbor vypracovat plány nového stavení. Budova navrhovaná architektem Metodějem Matuškou měla stát nalevo od soch Petra a Pavla pod kostelem. K samotné realizaci ale kvůli nedostatku peněz už nedošlo.

V rekapitulaci výloh, předložené farářem Zatloukalem olomoucké arcibiskupské konsistoři v listopadu 1925, se dočítáme následující. Rodina Berchtoldova, coby patroni, věnovala na dostavbu kostela 442.755 K a zapůjčila 52.040 K, dary obyvatel činily 40.053 K, z vkladů knížky a úroků bylo vybráno 31.035 K a buchlovická záložna zapůjčila 27.000 K, vše úhrnem 592.883 K.

Po utichnutí stavebního ruchu se ještě dlouho v městečku diskutovalo o podobě a nutnosti rozšíření farního kostela, jak to tak ostatně bývá. Neustále byla jako protiklad uváděna nutná stavba nové školní budovy, k níž ale stej-

ně brzy došlo opět za finanční pomoci rodiny Berchtoldů.

V současnosti už asi není člověka, který by pamatoval na někdejší úsilí faráře Zatloukala a farníků, bez nichž bychom se dodnes dívali na původní podobu zástřízlovské stavby z roku 1644, kdy byla vysvěcena olomouckým světícím biskupem Karasem. Při konfrontaci starých a nových fotografií kostela nám nezbyvá než konstatovat, že se dostavba povedla a nijak nenarušila vnější i vnitřní architektonickou čistotu budovy.

Bořek Žižlavský
fotografie a reprodukce autor

Prameny a literatura:

Dvořák J.: Seznam dobrodinců zdejšího chrámu Páně a nástin památností zběhlých v obci od roku 1869 (rukopis)

Kniha památných událostí ve farnosti buchlovské (1891 – 1967)

Kučík A.: Náboženské poměry v Buchlovicích (strojopis, 1942)

Müller J.: Die Herrnburg Buchlau im gesegneten Marchlande (Prag 1837)

Wolny G.: Kirchliche topographie von Mähren (Brünn 1857)

Obě fotografie od sebe dělí více než dvacet let. Během té doby prošla ulice K Buchlovu celkovou rekonstrukcí včetně vybudování nové kanalizace, vozovky a chodníků. Proměny k lepšímu se dočkala i většína domů.

(Foto: Václav Kurdík a Martin Žižlavský)

Buchlovská neděle

Jako je nasnadě, že jak po časném jitru je krásný den před námi, tak přicházejí po dnech dětských her zábavy dívčí i výstřelky mladých mužů, do klidné a vyrovnané radosti se musí člověk propracovat celým svým životem. Mám za to, že je možné tyto proměny zčásti zažít během jednoho jediného dne v zámeckém parku v Buchlovicích na folklórních pořadech, jako jsou ty naše. Vítejte a těšme se společně, co nám přinesou!

Ještě za noci a za rosy vycházejí sekáči na luka, aby pokorili pyšné korunky trav a květinových koberců a hned za nimi vonící sena obracejí krásně ustrojené madony. Dívky jsou, pravda, reálné, žádné víly a přinášejí svačiny i cosi na svažení hrdel a v té pauze, kdy sekáči popíjejí a zpívají a dívky se nahlas usmívají, vstává nový den a s ním - děti od malých batolat až po ty velké. Nemusí se speciálně umývat, aby procitli, skáčí do dne rovnýma nohama, do nových her a zábav. A tak až k maminčině svačině či babiččině vyprávění, otcové jsou méně k zastížení, ale ti si to vynahradí třeba v neděli!

Sluníčko stoupá k nadhlavníku (a ono stoupá i když zrovna u nás padá z nebe voda), den vrcholí a ke společnému obědu nás ještě mnohde zvou kostelní zvony. Čas od času se najde příležitost k setkávání - to je pak radosti - den se stává opravdovou nedělí - od ranní mše až po podvečerní zpívání na návsi, kdy se mužská pycha prochází.

*Neděle si sedla ke kostelu
se sněhobílými rukávcí
a pobožní občané si odnášejí
Pánaboha z požeňnaní
a mládí s tvářmi sváteční
doprovodí muzikanty
do hospody –
hudba, tanec a zpěv nás lásce naučí!
U muziky touha měkce voní,
očima se miluje, mezitím*

co srdce obou tancují.

Navečer

*kdy měsíc v zahradě pokleká
pod jabloněmi na konci vesnice,
líbávají přespolační
své milé
domácí děvčice...*

Je večer, možná chvilka k zamyšlení: Myslel jsem si kdysi, že je jen jedna kultura a to ta naše domácí, že ty ostatní jsou jenom odvozeniny nebo deformace – to jsem byl ještě velmi mladý a nezralý. Od těch dob uteklo mnoho vody v Moravě a i když už lidé u nás nosí kroje jenom při nejslavnostnějších příležitostech, i když leckteré zvyky už byly pozapomenuty a spisovný jazyk potlačuje dialekt víc a více, v jednom se lidé u nás přece jen nemění. Zdá se, že jejich srdce mají jen jednu strunu – veselou, která je nutí brát život lehčeji a v každé situaci vidět raději tu veselejší stránku. Ale vím, že existuje i ta druhá, ta se pozná z delšího vyprávění s námi nebo i z písně, kterou by si člověk zazpíval – jsou problémy, ale se o nich nemluví – to je ten „němý cit“, jak to kdysi trefně popsal Jan Herben. Jak dospívám (a věřím, že to bude ještě pokračovat), obdivuji všechny ostatní kultury a v úctě se jim klaním s nadějí, že všechno to, co se staletí do dnešních lidí ukládalo, bude i zachováno pro blízkou i vzdálenější budoucnost. Že to všechno ještě uvidíme a zažijeme, třeba v buchlovském zámeckém parku. A vůbec mi není líto, přichází-li rozloučení, vždyť už teď mám na mysli naše příští setkání - s přáteli. s milými lidmi, jako jste vy, přátelé! Jenom, prosím, nevěřte, že větřík od Buchlova přináší jen nepohodu z „mokrého kúta“, naopak, z toho kraje pochází řada originálních myšlenek a činů, které by slušely celému našemu Slovácku.

Vítejte na návštěvě! A buďte jako doma! Prožijete v jednom dni kus života. A kdyby vám něco chybělo, něčeho se vám nedostávalo zavolejte starostovi!

Miloslav Hrdý

Žně a mláčení obilí před 100 lety

Popis je určen pro mladou generaci, která pod pojmem žně si již jen představuje hučící velkstroje pojízdných mlátiček (kombajnů), traktorů, nákladních aut odvázejících obilí a velké lisované balíky slámy. Od doby, kdy člověk přestal být jen sběratelem produktů přírody a začal cílevědomě pěstovat určité plodiny pro obživu svou a svého domácího zvířectva, staly se žně jakýmsi symbolem sklizení úrody, shromažďování zásob na zimní měsíce, odměnou za celoroční úsilí při obdělávání půdy. Veškeré žňové práce byly prováděny ručně, postupně s využitím ručně vyrobených pomůcek a nástrojů.

Těžiště žňových prací spočívalo ve sklizni obilovin – žita, pšenice, ječmene, ova, doplňovaných podle potřeby a zvyklostí řepkou olejnou, hořčicí, prosem, pohankou, lnem a luštěninami – hrachem, peluškou, bobem, event. dalšími.

Prvním dozrávajícím obilím bylo žito. Pro svá vysoká, hladká a pevná stébla výšky kolem 120 – 150 cm, poskytovalo surovinu pro výrobu povřísel, používaných při sklizni dalších druhů obilovin. Sekalo se kosami, při sekání se posekané obilí přihánělo k dosud neposekané části, o kterou se opíralo. Za sekáčem postupovala odběračka, která posekané obilí urovnávala a tvořila z něho hromádky ve velikosti snopů. Snopy se vázaly do vlastních stébel, která byla dostatečně dlouhá. Povázané snopy se stavěly do panáků – mandelů – obvykle po 15 snopech. K zabezpečení proti převržení mandelů větrem se vrch kolem klasů svazoval hrstkou žitných stébel. Postavené mandele někdy sloužily jako úkryt při náhlém dešti, jako skrývačka pro děti, které chodily na pole s rodiči. Dobře dozrálé žito velmi rychle proschlo a odváželo se domů, kde se alespoň z části vymlátilo a získaná dlouhá sláma sloužila pro výrobu povřísel na vázání dalšího, kratšího obilí. Mláčení žita se provádělo pod kůlnami nebo na mlatech s pružnou hliněnou podlahou, udusanou ze směsi jílu, písku, plev a kravských výkalů. Mláčení se provádělo tím způsobem, že jednotlivé snopy žita se rozvázaly, rozprostřely po mlatu

do vějířů a po rozprostřeném obilí chodili mlatci s cepy a bušili do obilí zejména v oblasti klasů. Čím bylo obilí sušší, tím bylo dříve a lépe vymláčené. Vymláčená sláma se vytřepala, urovnala, svázala do otýpek a byla připravena k výrobě povřísel. Vymláčené zrna se smetlo, přesilo přes síto a nasypalo do pytlů. Mohlo se pokračovat na další várce.

Samostatnou kapitolu tvořila souhra rytmu mláčení cepů do obilí. Mlatci chodili po obilí za sebou a bušili cepy v rytmu odvozeném od jejich počtu (2, 3, 4, 5 atd.), podle velikosti mlatu. Narušení rytmu znamenalo vždy nelihost ostatních mlatců, které to dráždilo.

Povřísla se vyráběla tím způsobem, že se vzaly dvě přiměřené hrstky slámy, vyklepala se z nich polámaná stébla, klasový konec slámy se překřížil a svázal smyčkovým uzlem. Uzel se obeplnul kolem kolena a utáhl. Oba konce povřísla se složily a povřísla se urovnávala do otýpek po 75 kusech (5 mandelů). Otýpka se svázala dalším povříselem a odložila pro odvoz na pole k vázání dalších druhů kratšího obilí.

Pšenice se sklízela obdobným způsobem jako žito. Sekáč přiháněl pokos ke stojícímu obilí, odběračka ho urovnávala, tvořila snopy a ty svazovala. Pokud byla pšenice vysoká, vázalo se do pšeničných stébel, jejichž malé hrstky se v klasech překřížily a zakroutily. Pokud byla pšenice krátká, vázala se do povřísel ze žitné slámy. Povázaná pšenice se stavěla do panáků obdobně jako žito, někdy se vrch pyramidy přikrýval snopem rozevřeným do vějíře, jako ochrana před deštěm.

Ječmen a oves se sekaly jinou technikou, tzv. od ruky, to znamená, že sekáč usečené obilí odháněl od neposečeného a vytvářel tím řádky. Na řádcích se nechalo obilí dokonale proschnout, potom se pomocí hrábí tvořily hrstky ve velikosti snopů a vázalo se do povřísel ze žitné slámy. Při dobrém počasí se proschlý ječmen a oves odvážel přímo domů a nestavěly se do panáků. Olistěná stébla ječmene i ova špatně vysychala a při horším počasí byla náchylná k plesnivění.

Odpočinek sekáčů

(Malba Ladislav Maršálek)

mlácení pšenice, ječmene i ova se provádělo obdobným způsobem, jak bylo popsáno u žita. Sláma se vázala do otýpek a ukládala se k zimnímu krmení a podestýlání. Sklizeň obilí byla doslova bezodpadová. Veškerý odpad, jako plevy, ohrabky, odpadová stébla slámy apod. se zužitkoval pro krmení, míchání se senem, podestýlku, vycpávku postelí (tzv. strožoky). Olejnaté plodiny, řepka, hořčice, proso, len byly spíše výjimečné, pěstovaly se na malých plochách, spíše na zahrádkách a jejich sklizeň se odbývala většinou ručním způsobem, mnutím, drhnutím, vydrolováním apod.

Obdobnou roli hrály luštěniny – hrách, peluška, čočka, pohanka, boby. Také ty byly sklizeny především ručně – vylupováním, drčením, drhnutím. Byly pěstovány v malých množstvích, zejména pro potřebu kuchyně. Dobří a pilní hospodáři měli tedy práci se sklizní plodin po celé léto. Byli za to zabezpečeni na celý rok pro potřebu své domácnosti i svého hospodářství.

Pomůcky a nástroje používané při sklizni obilovin:

- srp používala odběračka pro snadnější a rychlejší urovnávání posekaného obilí,
- roubík – dřevěný konický kolík z tvrdého dřeva, co nejlépe ohlazený, délka cca 40–50 cm, používal se pro utahování vázacích povřísel tak, že se podvlékl pod překřížené konce povřísla, otočil se o 360° a zvratem podvlékl uzel pod povříslo,
- hrábě se používaly k hrstkování obilí posekaného do řádků,
- podávky – dvouhroté lehké vidle, používané k nakládání snopů na vozy,
- pohrabovačky – široké hrábě (cca 120 cm) s dlouhými hroty z tvrdého dřeva, sloužily pro shrabování roztroušených obilních stébel,
- cepy – dřevěné válečky z tvrdého dřeva, délka 60–70 cm, upevněné koženými oky a řemínky k dřevěné tyči, otočné ze všech stran, sloužily ručnímu výmlatu všech druhů obilí,
- síta se používala k ručnímu oddělování zrna od ouhrabků, polámaných stébel slámy a plev,
- fukary – ruční lopatkové ventilátory poháněné klikou, vytvářely proud vzduchu, přes který propadávalo nečisté zrna a lehčí nečistoty byly vyfoukávány, těžší zrna padalo do násypky.
- kosa byla hlavním nástrojem, podle kvality sekáče byla doplňována plachetkami, obloučky, hrabicemi pro lepší urovnávání pokosů, pro ostření kos sloužila kladívka, babky, brousky a kloubce zavěšené na opascích sekáčů,

Josef Říha

Obrázky z Prahy

Po putování v mém sekretáři od jednoho suvenýru ke druhému nebolí nohy, bude-li vás mé povídání zajímat, tak se projdeme.

Nejmilejší je mi „Pražské Jezulátko, to jsem si koupila na zájezdu, který moc krásně pořádala paní Kozumplíková. Výlet s přáteli je vždy veselejší, než procházka Prahou o samotě. Navštívili jsme Vyšehrad se Slavínem, Národní divadlo s průvodcem, Staroměstskou radnici s výstupem na věž a krásným výhledem na Staroměstské náměstí, Hradčany s chrámem sv. Víta. Pak jsme si zajeli na náměstí Jiřího z Poděbrad a obdivovali krásnou stavbu kostela „Božského srdce Páně“, kterou navrhoval slovinský architekt Plečnik. Je to jedna z mých nejmilejších staveb v Praze. Odtud je kousek k televizní věži na Žižkově, je tu krásný výhled na Prahu, jednu stanici metrem a jsme na náměstí Míru s Vinohradským divadlem a překrásným kostelem sv. Ludmily – vnitřek je vyzdoben jako kostel na Vyšehradě.

Do Prahy jsem jezdila dávno předtím, první vzpomínky mám asi z roku 1936, to se mi Praha zdála obrovská, dnes podle jiných měst malá, ale nejkrásnější a taková by měla zůstat – bez zbytečných mrakodrapů.

Další výlety do Prahy byly na Vsesokolské slety (mám tu šáteček na památku), pak na spartakiády, na výstavu na Hradčanech „Karel IV.“ Víte, že tam byla vystavena „Buchlovská madona“? Pak tu mám katalog známek z překrásné výstavy z roku 1988. Výstava známek byla na několika místech v Praze, v Jízdárně Pražského hradu byly rozpracovány známky dle obrazů nejznámějších malířů, naproti Obecnímu domu byly vystaveny svatováclavské klenoty. Pak tu mám korálky, ty jsem si koupila na všeobecné výstavě v Holešovicích v roce 1991, kdy byla přehlídka od korálků až po auta v upomínka na „Všeobecnou výstavu“ před sto lety. Až zavítáte do Prahy, nezapomeňte se podívat na největší obraz na výstavišti – „Bitva Švédů na Karlově mostě“. Pak se posadte ke Křižíkové fontáně a nechejte se unášet krásou hudby, světla a kapkami fontány.

Ted' se na mně usmívá na malé plaketě v sekretáři pan prezident Havel. Připomíná mi 17. listopad 1990, kdy navštívil Prahu pan prezident Busch starší a měl proslov na Václavském náměstí s naším prezidentem Havlem. Zaslouhou Sládkovců, jak jsme zjistily později, jsme se se sestrou dotlačily až k soše sv. Václava a rychle od Sládkovců vycouvaly, až před prezidenty. Sládkovci už měli nachystané hlásné trouby a usídlili se pod lipami vpravo od sochy i pánů prezidentů. Jakmile začal mluvit některý z prezidentů, Sládkovi pochopili řvali sprostě do tlampačů. Šikovní mládenci je zpozorovali z korun lip a pěkně zakropili i s hlásnými troubami (počurali je). Ti měli co utíkat a nevěděli komu dřív nadávat.

A ještě jedna vzpomínka – medailonek od anglické královny, která přijela v 90. letech na Velikonoce do Prahy. Prodávaly jsme se sestrou na Staroměstském náměstí velikonoční zboží a když jsme zjistily, že paní královna s princem a doprovodem je na Staroměstské radnici, koupily jsme si nové klobouky (bylo zima a popadával sníh) a protlačily jsme se k orloji. Královna byla jako vždy od hlavy k patě oblečena v nějaké zvláštní růžové. Šla těsně kolem nás, kynula, usmívala se, princ nám podal ruku a nějaký sluha tu medaili, no, a to je skoro vše.

Až pojedete do Prahy, dívejte se očima těch, kteří ji mají rádi a krásy staletí vidí. Moc vám přeji krásné zážitky o dovolených a napište je někdy do našeho zpravodaje.

Marie Vlčková

Martináče hrušňového máme i u nás

Různý tisk v poslední době popisuje výskyt motýla Martináče hrušňového na Slovácku jako něco unikátního. Je pravda, že v období socialistické nadměrné chemizace zemědělství pomalu vymizel z naší přírody stejně jako další druhy, včetně mnoha rostlin.

Jeden z čerstvě vylihnutých buchlovických Martináčů si to namířil přímo na dveře prodejny sudového vína paní ing. Knopkové na tržnici, kde se usídlil a usnul. Během polospánku se nechal tento 15centimetrový „kousek“ několikrát vyfotografovat v dlani a na obleku pana starosty – někdejšího sběratele motýlů a poté byl vypuštěn před úřadem městyse do větví stromů u potočka. Jeho let byl zpočátku ještě nejistý, ale po několika metrech se pohyboval ve vzduchu už jako doma. Doufejme, že brzy našel svou hrušeň, po které nese druhou část svého pojmenování.

Martináč hrušňový je středoevropským největším a nejkrásnějším nejen nočním motýlem. Patří k nejohroženějším druhům. Poslední dobou bývá vidět stále častěji a jinak je tomu i v našem městečku. Ve stejný den to potvrdily i děti z mateřské školy s paní učitelkou, které se právě vracely z vycházky ze zámecké zahrady a viděly stejného motýla na tamní louce.

Text a foto - **bž -**

Vítání v Buchlovicích

Nedávno vydal městy Buchlovice barevně vyvedenou publikaci Vítejte v Buchlovicích. Je určena těm, kteří do našeho městečka přijíždějí. Nabízí slovem turistům základní informace o historii Buchlovic a obrazem to, co by si mohli prohlédnout a uchovat v paměti. Výstižné barevné fotografie přibližují kulturní památky, s jakými se málokde v okolí můžeme setkat.

Před krátkým časem nás navštívili přátelé ze severní Moravy, a když si informace v ní první den přečetli, byli nadšení a hezky popořádku památky navštěvovali. Slova chvály padala také na úpravu domů, různých zákoutí, čistotu na ulicích a ještě na něco, co v publikaci není a ani být nemohlo. Na níže přiložené fotografii je 51 pravých dubových hřibů nalezených v okolních lesích 28. května. Tak brzký výskyt dubáků je překvapil a nevěřícně kroutili hlavami.

Ještě větší houbařské překvapení je čekalo při procházce v parku. Pod jedním platanem javorolistým přímo u kmenu vyrůstala statná houba, hluboce „zakořeněná“ v půdě. Něco podobného ještě neviděli. Podařilo se nám zjistit, že jde o dosti vzácný druh pečárky, jak dnes vědci tyto houby nazývají. My jim říkáme žampiony. Je to pečárka císařská, v některých oblastech zvaná vzácná, s latinským názvem *Agaricus augustus* Fr. Druhé jméno *augustus* je podle římského císaře Augusta (=vznešený).

Houba roste v listnatých a jehličnatých lesích, parcích, zejména pod duby, jilmy a smrky. Klobouk má 10–20 cm, v mládí je téměř polokulovitý, později se rozevírá do plocha. Má bílozlatavé zbarvení, které postupně hnědne, zřetelné jsou hnědočervené přitisklé šupinky. Lupeny jsou bělavé, ke stáru čokoládově hnědé, jak

Pečárka císařská. Nalezena v zámeckém parku 16. 6. 2008. 22 cm vysoká, klobouk 11 cm, obvod klobouku 35 cm, nožka 19 cm vysoká, ve spodní části 6 cm silná (obvod 18 cm). Váha 31 dkg.

to u většiny pečárek (žampionů) bývá. Nožka (třeň) je válcovitá, ve spodní části poněkud rozšířená. Je pevná, s úzkou dutinou uvnitř, lysá, jen místy šupinkatá. Bývá vysoká 10–20 cm a 1,5–3,5 cm silná. Dužina má anýzovou a hořkomandlovou vůni a lahodnou oříškovou chuť. Tato jedlá houba je určena k všeobecnému použití. Nedá se zaměnit s nejedlými žampiony, pouze s některými podobnými jedlými (žampion Langerův, žampion krvavý).

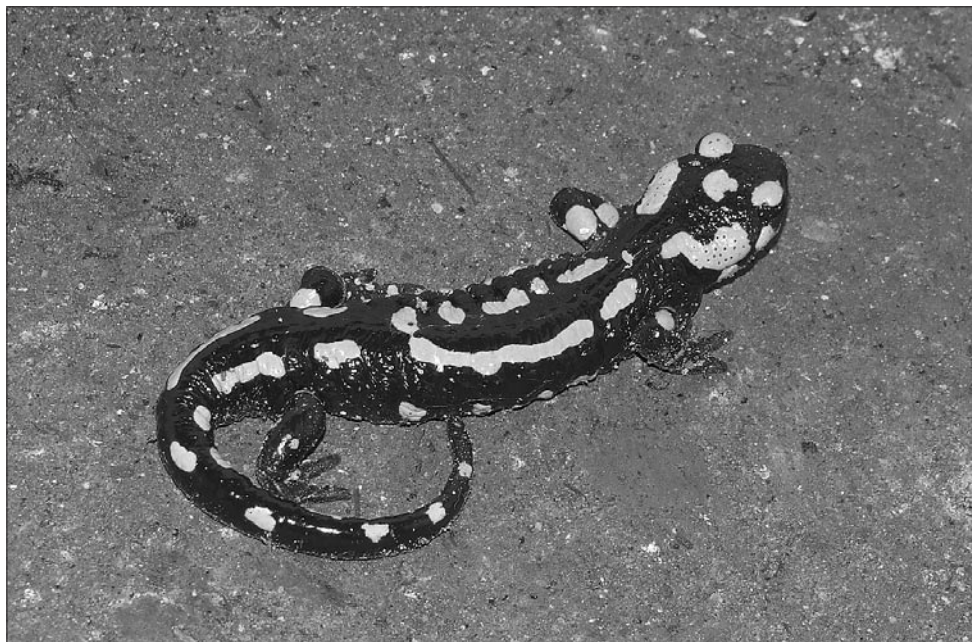
Tento druh pečárky roste v červenci a srpnu, ale jedna z jeho dvou odrůd (var. *albus* = bílá) roste už zjara, proto nález 16. června nepřekvapuje.

Milá setkání s houbami na jaře snad potěší i některé návštěvníky našeho městečka (naši přátelé byli mile překvapeni).

Milan Janovský, foto -bž-

Použitá literatura:

Hagera, Ladislav et al. 2005: *Velký atlas hub. Ottovo nakladatelství Praha*

V dubnovém zpravodaji jsme psali o mlokoví, který už více než deset let žije ve sklepě pana Janovského. Tehdy jsme nemohli získat jeho autentickou fotografii, protože se nacházel ještě v období zimního spánku. V polovině června, jak vidíte, nám krásně zapózoval a nekl se ani záblesku fotoaparátu. (foto -bž-)

Měj oči otevřené a uvidíš

Dnes se zastavíme mezi poli, kde se vlní dozrávající obilí. Nad ním se ve svém letu třepetá skřivánek a kousek dál si křepelka odpočítává svých pět peněz. Ale je tu ještě někdo.

Jsem chrpa, chrpa modrá. Zná někdo krásnější modrou barvu než mám já? Celý čas zdobím lány obilí, všichni mě obdivují, jen hospodář nechce mít pochopení. Já a moje sestra koukol a náš bratr vlčí mák, no to je něco. Záříme mezi těmi klásky, které mají někdy pěkné zrna, ale jinak barevně jsme my daleko hezčí. Sestra koukol – té se nejvíce líbilo ve rži, ale ta se teď seje málo a nějak se jim podařilo ji z obilí odstranit. Zato já a vlčí mák jsme často ozdobou úvratě a i o své dětičky se dokážeme pěkně postarat. Nenecháváme je jen v brázdě, ale pošleme je pěkně doprostřed pole, tam je to nejlepší. Jenže nás odtud ale vyhání a nejhorší byli a jsou ti troškaři, co mají malé pole. Ti stále obcházejí a bezohledně nás dokáží i vytrhnout. Na velkém lánu je to jiné, tam se nám někdy podaří zabrat i větší kus. Také k nám ještě patří ostrožka polní, je menší a její modrá barva je tmavší, dokonce trochu do fialova, ale také patří k té žňové výzdobě polí.

Kdo by ale neznal ořešinku. Pro její krásné výrazně tmavě růžové květy ji můžete přehlédnout i když se drží u zemi. Líbí se jí na okraji pole ječmene nebo ovsa, kde se dokáže krásně ovinout kolem jejich stébla. Dřív, když se doseklo již poslední pole a sekáči a odbíračky se vraceli domů, mívali kosy a srpy ozdobené větvičkou ořešinky na znamení, že je již pokoseno.

Jako léčivky nejsme nic moc i když přece jen něco každá z nás umíme. Někdo si dokonce dovolil prohlásit o nás, že jsme plevel, ale dovedete si představit ta dozrávající pole bez nás? **H. S.**

Chropa modrá

(Foto internet)

Lány ječmene pod Buchlovem

(Foto -bž-)

Jmelí lipám štěstí nepřináší

Když slyšíme slovo jmelí, okamžitě si ho naše mysl spojí s vánočním časem. Tradice a pověry zase nabádají, že přináší štěstí. Ve starověku prý věřili, že (po)milování s ženou pod rozkvetlým jmelím zůstalo bez následků.

Pomiňme ale pověry a podívejme se na tuto rostlinu z praktické stránky. Jmelí z odborného hlediska je poloparazitující rostlina, která může růst a přežívat jen na hostitelské rostlině – stromu. Rozšiřuje se tak, že plody jmelí – bílé bobule se semenem – slouží jako potrava ptáků. Ptáci v zažívacím traktu semena jmelí roznášejí a s trusem zanechávají na větvích stromů. Semena na kůře vyklíčí a svými výběžky proniknou do organismu napadeného stromu. Z něho pak parazit čerpá vodu – mizu – a v ní rozpuštěné výživné látky. Pokud je jmelí mnoho, pak strom oslabuje.

V minulosti bylo jmelí málo. Ve čtyřicátých letech minulého století rostlo převážně v lesích na starých dubech. Velmi vzácně vyrostlo na staré jabloni. V poslední době se jmelí velice rozšířilo a můžeme ho spatřit na různých druhích stromů i v Buchlovicích. Úplnou pohromou se stalo pro staré staleté lípy, kde vytváří mnoho keřů, často až o průměru jednoho metru. Tyto keře odebírají starým stromům hodně mizy a živin. Lípy pak začínají chřadnout a odumírají jim větve. Tento jev můžeme pozorovat na starých buchlovských lípách při potoku před úřadem městyse. Asi před třemi lety byly chřadnoucí větve lip radikálně zkráceny. Tímto zásahem se stromy zbavily jmelí a jak

můžeme pozorovat, reagují na tento zásah bujným obrostem mladých větví. Je nutné se z tohoto poznatku poučit a pokud na lipách vyroste i menší množství jmelí, hned ho odstranit. Tak se vyhneme velmi hlubokému zásahu do organismu stromu, kde uřezáním větve vel-

Jablon, která je téměř zničená jmelím.

(Foto V. R. ml.)

kého průměru může dojít k zatékání dešťových vod a následně zahnívání dovnitř stromu.

Jak je situace se jmelím vážná, dokládají zprávy z Frýdecka-Místeca, kde z důvodu napadení jmelím již došlo k uhynutí lip. Proto je potřeba lípy prohlížet a jmelí z lip odstraňovat ještě malé. Sotva bude někdo popírat, že bez vzrostlých lip by prostor od hasičské zbrojnice až po zámeckou zahradu byl pustý a nepůsobil tak milým dojmem.

Na závěr – aby jsme jmelí jen nespílali, uvedme, že jeho listy a větvičky obsahují léčivé látky, které dovedou snížit krevní tlak rozšířením cévních kapilár. Užívají se tak, že vyluhováním dvou čajových lžiček jmelí na 1 šálek vody. Pije se ráno na lačno. Ve farmacii je jmelí součástí léku Alvisanu.

Václav Rajskup

VII. ročník Festivalu česneku na zámku v Buchlovicích 26. 7. 2008

(Cosi o česneku a festivalovém dni)

Česnek je celosvětově oblíbené koření, ale v Evropě není všude stejně oblíben. Především na severu je k němu odpor kvůli intenzivnímu pachu. V jižní Evropě se naopak používá velmi často. Česká republika leží asi uprostřed a i pocity z česneku jsou takové - rozpolčené. Česnek se používá při vaření, což jeho odér zjemňuje. Syrový jej používají především praví milovníci, neboť právě požitek syrového česneku by měl být zprostředkovatelem uzdravujícího působení. I my jsme takoví alliumfilové a chceme Vám všem zprostředkovat ony kouzelné chvíle pravidelného setkávání s lékem léků, králem zelenin.

Čarovný prostředek proti smrti, čertům, upírům i duševním a jiným chorobám:

U starých Germánů byl česnek známý dávno před tím, než Římané začali svá dobovatelská tažení. Náš česnek se odvozuje od staroněmeckého „Klobelouh“, což znamená „rozštípaný česnek“ s poukazem vzhledem k cibuli. Každopádně hrál česnek především roli jako čarovný prostředek, jako amulet, který má chránit od duchů a od všeho zlého. V mytologii byl česnek používán jako pramen elixíru mládí a obnovy ztracené síly. V jedné anglosaské knize lékařské z desátého století je proti duševní chorobě doporučován nápoj z česneku a svěcené vody. Svatá Hildegarda používala česnek proti žloutence, Paraceisus - jeden z nejznámějších lékařů 16. století jej používal proti moru. Česnek (podle Louise Pasteura 1822 – 1895) je zdroj největší zdroj zdraví a pohody. Česnek je symbolem zdraví, krásy i trvalého mládí, jak to krásně vyjevil Diogenes: „Cítím-li jej, myslím na nesmrtelnost!“

A proč Česnekový festival?

Mimo jiné také proto, že (nasloucháme-li našim předkům) je třeba konzumovat větší množství česneku, byť v jednom dni, abychom byli zdraví po celý rok. I v nás se projevuje tradicionalismus v chování a v určité dny prostě musíme mít cosi tradičního na stole. Znáte to: o Štědrém večeru rybu, na Zelený čtvrtek med nebo špenát, na Martinské hody husu, no, a v den svátku svaté Anny – dostatek česneku!

Regenerace Vašeho organismu za jeden den?

Ano, na Česnekovém festivalu v Buchlovicích!

FESTIVAL ČESNEKU NA ZÁMKU

jubilejní, možná už poslední, VII. ročník

Folklórní agentura Buchlov a Státní ústav památkové péče Praha,
Správa SH Buchlov a SZ Buchlovice

„Ve víně pravda je, v česneku zdraví, kdo česnek miluje, ten nechuraví!“

Park a výstavní prostory zámku Buchlovice - sobota 26. července 2008 od 10.00 do 18.00 hodin

- **Zahájení festivalu – 10.00 hodin Česneková hymna a přípitek česnekovým mlékem pro sjednocení dechu**
 - předávání česnekové úrody zástupcům městyse Buchlovice s pozdravením
 - nakrojení česnekového koláče starostou Ing. Jiřím Černým
 - „Mše za česnek“ v provedení souboru Hradišťan
- **Vernisáž výtvarné soutěže „Ani v česneku není dost česneku!“ a další témata „Kvítí mezi cibulí a česnekem“ a „Eskymáci česnek nejí! My ano!“ 11.00 hodin**
 - **Ulice Dolněmčanská – „Vaří kdo může (a umí)“ - prezentace soutěžních receptů od 11.00 do 14.00 hodin**
 - **Voňavá ulička – „Soutěž čičačů“ od 11.00 do 14.00 hodin**
- **Gurmánská alej - prezentace česneku a česnekových produktů - 10.00 - 18.00 hodin**

• Soutěž „O nejkrásnější česnekový cop“

Louka (kulinářských) tradic – víno z Derfle, máslo z Ježova, kvašáky z Vracova, trnky z Břestku, med (i s česnekem) z Buchlovic, sýry z Nedakonic, brambory z ...

- **Koncert dechové hudby BUCHLOVJÁNÉ 10.30 - 11.30 a 12.00 - 13.30 hodin**

- **BUCHLOVJÁNEK I. - vedoucí Simona Dvouletá 11.30-11.45 hodin**
- **Doprovodný program - výstavní prostory „U fuchsii“ - 11.00 - 12.00 hodin**
 - Odborná sekce - seminář „Alliumfilové, spojte se!“**

Garant: Ing. Jan Kozák, moderátor: Vladimír Doskočil

- **Pokus o založení SDRUŽENÍ „ČESKÝ ČESNEK“**

• Soutěž „O nejhmotnější česnek“

- **Doprovodný program - výstavní prostory „U fuchsii“ - 13.30 - 14.30 hodin**
- Poetická sekce A – erotika, milostná poezie Ing. Cetkovský, doc. A. Blaha – UTB Zlín**
- Poetická sekce B – lidová poezie – P. Petržela, FELICITA**
- Poetická sekce C – česneková poezie – M. Hrdý, FAB**
- Garant: Ing. Miloslav Hrdý, moderátor: Vladimír Doskočil

- **„Bábkové divadlo Carnevallo Teatro Juraja Hamára“ z Bratislavy**
 - 11.00 – 12.00 a 13.00 – 14.00 hodin

• **Košť česneku - kompletní sortiment ÚKZUZ a novošlechtění ing. Jana Kozáka**

- Konzultační a poradenské pracoviště Ing. Jana Kozáka
- Návštěvníci se jménem Kozák (-ová), Koza (-ová) obdrží 1 kg sadby od šlechtitele
- Speciální porovnávací výzkumný program – **česnek čínský x česnek dolněmčanský**

• **Volná vystoupení souborů Kuřátka z Bánova, Nivnička, Dolněmčan, Hradišťan, Lipina Vracov, Marýnka Vracov, Ženský sbor REZEDA z Uh. Hradiště, Mužský sbor z Boršic u Blatnice, cimbálové muziky, kromě toho s famózními Burčáky formování příležitostného česnekového sboru PŘÍČES!!!**

• **BUCHLOVJÁNEK II. - vedoucí Simona Dvouletá 14.00–14.15 hodin**

- Česnekový běh zámeckým parkem - zahájení ve 13.00 hodin

• **Šachové utkání BORŠICE – ZBYTEK SVĚTA !!!!!!!**

– začátky v 11.00 a v 16.00 hodin

• **Během dne budou probíhat**

- soutěže dětí i dospělých (hod metlou na dálku, lovení česneku, výroba česnekových „korálů“, dětská lukostřelba na česnekový cíl, výroba česnekových panenek, skládání hlavolamů aj.)
 - společenská procházka zámeckým parkem na chůdách
- Virtuální hry dětí („česnekové kuličky“, hra „Na topinky“, soutěžní hra pro celou rodinu)

• **„O nejsmradlavější dítě“**

- dílna pro děti – téma 1 - příprava jednoduchých jídel s česnekem
téma 2 - nejen růže, i z česneku může být kytička

• **Hra pro dospělé „LOUPAČ ČR“**

- Fotosoutěž „Česnek 2008“ – uzávěrka 1. září 2008

• **ZPOVĚDNICE POUSTEVNÍKA Z BARBORKY**

v provozu po celý den – ženy, využijte mimořádné příležitosti

- **16.00 hodin – vyhodnocení soutěže „O nejmotnější česnek“**

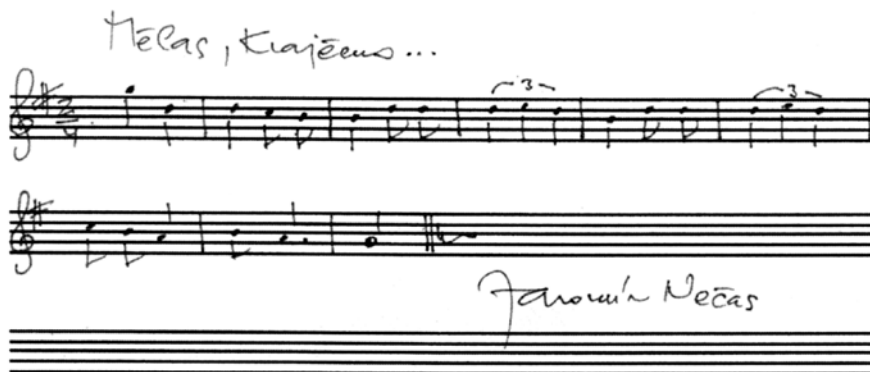
- **Udělování Česnekového řádu I., II. a III. stupně – 16.15 hodin**

Vyhodnocení soutěže „O nejkrásnější slovácký typ“ (dříve Miss (-is) Česnek) - 16.15 hodin

6. MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V PLIVÁNÍ ČESNEKU NA DÁLKU

- zahájení v 16.30 hodin

- Dámy jsou vítány v kloboucích zeleninou zdobených, česnek je preferován
- Pro nositele příjmení Česnek (-ová), ale také Garlík (-ová), Knobloch (-ová) nebo anglicky Garlic, německy Knoblauch) – vstup úplně volný

Mělas, Krajčeno,
měla sas nevdávat,
(mohla sis ve Znojmě
cibulu prodávat).

Cibulu prodávat
a s česnekem handlit,
(mohla sis, Krajčeno,
na kočáře jezdit).

Na kočáře jezdit,
sukňama natřásat,
(mohla sis ve Vídni
fajn orkaf kupovat).

Fajn orkaf kupovat
na sukňu, fěrtúšek,
(aby k vám chodíval
súsedú Matúšek).

(Luhačovské Zálesí)

Vážení a milí,
naučte se, prosím, výše uvedenou píseň, které „muzikantské šaty“
dal při vernisáži výstavy Pocta česneku v únoru v Buchlovicích pan Jaromír Nečas
(jak trefně podotkl – narychlo). Píseň určitě budeme trénovat a zpívat spolu
v příležitostném česnekovém sboru PŘÍČES! Už teď se těšíme

Miloš Hrdý a Franta Hrňa

Umazaná romantika

Nad táborem v chříbských lesích začíná svítat. Údolí na Pile se utápí v husté mlze, lesy se noří do nekonečné tmy, která se mění jen v černou a bílou, proplétá se mezi stromy a mlázím spolu se stružkami a praménky vody. Čas zvolna odplavuje jednotvárným, pleskavým zvukem kapek zbytek noci. Začíná se jasnít.

Pomalou, pomaloučku, jak se stoupající mlhou ubývá stékajících krůpějí vody s červenohnědých a žlutých listů, přichází nový den.

Pro uhlíře však nový pracovní den nezačíná. Ti pracují od pondělí až do pátku nepřetržitě. Odpočívají vždy až po zapálení dřeva, které prohořívá asi 24 hodin. Tehdy táborem prochází jen hlídka.

Milíře bys však hledal marně. Dávno je nahradily železné retorní pece, které odstranily tu největší dřinu.

Ticho chříbských lesů je rušeno říjí vysoké zvěře. Do toho vpadá hluboký bas traktorů. Ze skládky přibližuje dřevo až k pecím traktorista Josef Kovář z Držkové na Gottwaldovsku.

Uhlíři, bratři Antonín a Zdeněk Nevola, Miroslav Černoch, Bohumil Javořík a Karel Vlachář svou práci umějí a každý z nich za jeden měsíc vyrobí až 150 centů kvalitního dřevěného uhlí, tak potřebného pro náš chemický průmysl. Nejde jim jen o to množství, ale hlavně o kvalitu. Ta se měří podle prašnosti a vlhkosti.

Když v peci začne dřevo dohořívát, je po spaní. To si raději každý sám hlídá svou pec a reaguje odvod kouře. Aby se dříví nevžňalo, zamazává pečlivě kdejakou skulinku bahnem.

Modrý kouř je signálem, že uhlí je hotovo. Jen uzavřít přívod vzduchu a nechat vychladnout pec. V té chvíli nejvíce záleží na tom, aby do pece nevniklo ani trochu vzduchu. Pak se uhlí vyveze, naskládá se nové dříví a práce se opakuje. Tento koloběh, vyžadující kus poctivé chlapské dřiny, měří dny, týdny a celé roky života uhlířů.

Fotografie plechových milířů na Pile zachytil v roce 1965 turista a fotograf Vojtěch Rosůlek

Údolí Pily od míst, kde stály milíře.

(Foto -bž-)

Chlapci si už na svou práci zvykli a mají ji rádi. Zvykli si i na samotu, na své dvě malinké maringotky, mají rádi ty večery u teplých kamen a tranzistoru. Když si sednou kolem stolku s dvaatřiceti ošumělými loupežníky – druhy svých cest – v blikotavém světle svíčky poskakují ve fantastickém reji jejich stíny na stěnách maringotky.

Z komínů retortních pecí stoupá černý dým. Mísí se s mlhou, která už zase zakryla Hroby a Maršavu, sestoupila z vrcholku Holého kopce, plazí se po zemi a štípe do očí. Vzduch vlhne, na listech stromů se usazují krůpěje vody.

V pátek se uhlíři rozjedou domů ke svým rodinám, svobodní za svými děvčaty. Kolem Miroslava Černocho se seběhnou jeho čtyři kluci. Mají svého tátu, vonícího lesem a kouřem, rádi a možná některý z nich, snad ten nejstarší, se stane po otci uhlířem.

V pondělí se znovu sejde všech pět chlapů u své práce. Až zpracují všechno dříví ze skládky, pojedou jinam, aby se za rok znovu vrátili do údolí na Pilu.

Rostislav Nevřiva

(Uveřejněno v Kulturním zpravodaji Uh. Hradiště v prosinci 1964.)

Holý kopec nad Pilou

(Foto -bž-)

Šumavou křížem krážem VI.

Přes prales k pramenům Vltavy

Boubínský prales

Vyjedeme-li vlakem z Volar směrem na Vimperk, budeme projíždět asi po sedmi kilometrech obcí Lenora, která byla založena v roce 1834 Janem Mayerem coby sklářská osada. Dnes Lenore vévodí dřevěná lávka přes Vltavu, takzvaná rechle. Do Vltavy se nad obcí vlévá říčka Řásnice (pramenící těsně za hranicemi v Bavorsku) a právě od tohoto soutoku začínají obvyklé vodácké cesty po Vltavě. My ale jedeme vlakem dále. Za Lenorou železniční trať velkým obloukem objíždí údolí Kaplického potoka. Ještě dříve, než se železnice začne otáčet zpět, vystoupíme na zastávce Zátoň pod Zátoňskou horou a odtud po zelené turistické značce přijdeme k bývalé Idině pile, dnes výchozímu bodu k návštěvě Boubínského pralesa. V informačním centru si můžeme koupit pohlednice nebo nechat narazit turistické razítko. Když se konečně odhodláme jít dále, zpevněná cesta nás přivede po kilometru k Boubínskému jezírku.

Toto jezírko bylo vybudováno v roce 1836 jako zásobárna vody k plavení dřeva po Kaplickém potoku, jehož koryto bylo vyloženo kameny pro snazší plavení. U jezírka už začíná naučná stezka kolem samotného pralesa, do kterého se však nedostaneme – můžeme na lesní velikány nahlížet pouze mezi plaňkami vysokého dřevěného plotu. Smrkový les, který jsem tímto způsobem spatřil, mě nijak nezaujal. To bych spíše pralesem nazval náš starý dobrý Holý kopec v podobě, v jaké se nachází dnes. Les pod horou Boubínem byl pralesem vyhlášen v roce 1858. Zdejší lesy se totiž málo hodily k těžbě dřeva a stromy zde již tehdy byly několikasetleté a dosahovaly výšky až šedesáti metrů. O vyhlášení Boubína pralesem se postaral lesník Josef John, který vše potřebné zařídil u majitele panství knížete Adolfa Schwarzenberga. John pečoval o prales až do své smrti a sledoval vývoj lesa bez zásahů člověka (tak se děje mimochodem dodnes).

Boubínský prales

Cesta k pramenům Vltavy

Bohužel mu umírání ztížila skutečnost, že roku 1870 poničila vichřice velkou část rezervace. A co nezmohl vítr, sežrali v následujících letech kůrovci. Ze 155 hektarů pralesa tak během několika let zůstalo jen 47. Po procházce kolem plotu, ohraničujícího prales, se vracíme zpět k Boubínskému jezírku.

Pokud chceme vidět z vrcholu hory Boubín chladící věže jaderné elektrárny Temelín a oblaka páry z nich vycházející, musíme vyšlapat do kopce opět při oplocení více jak půl kilometru. Poté se po modré značce vydáme lesní cestou, mimo jiné stále do kopce, až k místu zvaném Křížová smrč. Odtud zahájíme závěrečnou část stoupání a ocitneme se na vrcholu Boubína. Když jsem tato místa navštívil, připravovala se zde stavba patrně kovové rozhledny. Dnes již zde slouží svému účelu. Z Boubína sejdem kolem pomníčku lesníka Johna do osady a lyžařského centra Kubova Huť, kde tuto část dnešního výletu ukončíme.

Z Kvildy proti proudu Teplé Vltavy

Obec Kvilda se svou nadmořskou výškou 1065 m je nejvýše položenou v České republice. Byla založena snad v 16. století jako dřevařská a zlatokopecká osada. Dnes Kvildě vévodí novogotický kostel svatého Štěpána a soubor šumavských domů. Z Kvildy půjdeme po modré turistické značce silnicí, takzvanou Vltavskou

cestou (musíme se vyhýbat cyklistům, poněvadž kráčíme po jedné z nejvíce frekventovaných cyklostezek na Šumavě), nejdříve středem lučin (odkud je fotografie) a pak již lesem, stále do mírného kopce. Po třech kilometrech přejdeme dřevěný most přes Teplou Vltavu, která zde v lese, kousek pod svými prameništi již není horskou říčkou, ale obyčejným lesním bublajícím potokem. Při cestě potkáváme vyšlapaný chodníček k potoku, který doporučuji si takto prohlédnout. Kdo by řekl, že járek, který zde bez nesnází člověk překročí, podtéká v Praze Karlův most. Na druhém břehu Vltavy jsou močály a bažiny. V těchto byli nedůstojně pohřbeni na konci Druhé světové války zastřelení ruští váleční zajatci z nedalekého koncentračního tábora ruských válečných zajatců. Ale to už přicházíme k místu, označovanému za pramen Vltavy. Je jím kameny obložené malé jezírko, do něhož voda přitéká potrubím z druhé strany silnice od pomníčku ruských zajatců. Skutečným pramenem Vltavy je však vlastně celý les okolo, celý severovýchodní svah Černé hory. Od pramene můžeme jít ještě dál po červené značce, která nás přivede na opačnou stranu Černé hory. Zde z příznačně pojmenované Alpské vyhlídky za velmi dobrého počasí lze spatřit krásné rakouské Alpy. Výlet zakončíme v turistickém centru Bučina, asi pět kilometrů odtud.

Text a foto **Martin Žižlavský**

V sobotu 21. června 2008 jsme přivítali nové občanky (zleva): Krystiana Buchtíka, Šimona Frantu a Ondřeje Zetika.
(Foto Oldřich Stránský)

JUBILANTI V ČERVENCI 2008

75 let	Anna Běhávková
80 let	MUDr. Bořivoj Zamazal Jarmila Běhunčíková
85 let	Marie Hrabcová (domov důchodců)

JUBILANTI V SRPNU 2008

75 let	Jaroslav Žižlavský
80 let	Božena Foltýnková (domov důchodců) Jarmila Tomešková
85 let	Jarmila Doležalová
90 let	Ludmila Dujíčková (domov důchodců)

Interiéry mnoha nejenom buchlovických domů zdobí obrazy malíře Františka Konečného. Toto rozměrné plátno zhlédnete na schodišti Úřadu městyse Buchlovice. František Konečný by se 4. července dožil sta let. Zemřel v roce 1996. Vzpomeňte.

-red-

Vojtěch Rosůlek

Výstava originálních fotografií ze Chřibů

Kaple sv. Barbory

červenec–srpen

denně mimo pondělí

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Úřad městyse Buchlovice, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktori Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 20,- Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s. r. o., Buchlovice